БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 158 (8378) ИЮЛИИН 6 СУББОТО 1957 он

Сэн 20 мүнгэн.

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Колхознигуудай, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай ажахынуудһаа хүдөө ажахын продуктнуудые уялгата ёһоор гүрэндэ тушаалга болюулха тухай КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1957 оной июлиин 4-нэй тогтоол (нэгэдэхи нюур).

Манай ороной бүхы коммунистнууд, бүхы ажалшад КПСС-эй Центральна Комитедэй июньскэ Пленумэй тогтоолые нэгэн дуугаар һайшаан дэмжэнэ (нэгэдэхи нюур).

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ (нэгэдэхи нюур).

Советскэ Союзай партиинэ-правительственнэ делегациин Чехословацка республика ошохо болоһон тухай (хоёрдохи нюур).

Г. Гомбоин.— Борьёогой үргэн талада (хоёрдохи нюур).

М. Дондубон.— Түмэрзамшадай һайндэрэй хүндэлэлдэ (гурбадахи нюур).

Д. Болхоев.— Нёдондонойнгоо алдуу дабтахагүй (гурбадахи нюур).

Д. Шарапов.— Уласхоорондын кооперациин үдэр (гурбадахи нюур).

Л. Красавин.— Бүхэ барилдаан, һур харбаан тухай (дүрбэдэхи нюур).

Колхознигуудай, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай ажахынуудһаа хүдөө ажахын продуктнуудые уялгата ёһоор гүрэндэ тушаалга болюулха тухай

КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1957 оной июлиин 4-нэй

ТОГТООЛ

Манай ороной ажалшад Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр ябажа, Совет засагай жэлнүүдтэ арадайнгаа ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ амжалтануудые туйлаа. СССР-эй промышленностиин революциин урда тээхи үеынхитэй жэшэбэл, 1957 он хүрэтэр 30 үлүүтэй дахин, 1940 онойхитой жэшэбэл — 4 дахин шахуу ургаһан байна. Промышленностиин имэ түргэнөөр хүгжэлтые капиталистическэ нэгэшье орон хэзээшье үзөөгүй юм.

Ороноо индустрижуулха агуухэ зорилго шиидхэгдэжэ, манай социалистическэ хүдөө ажахые мүнөө сагай хүсэн түгэс техникээр зэбсэглэхэ арга олгоо. Мүнөө үедэ колхозууд болон совхозуудай таряалан дээрэ миллион хахадһаа үлүү тракторнууд (15 хүсэтэй), 380 мянга шахуу комбайн, хүдөө ажахын хэдэн мянган ондоошье машинанууд хүдэлжэ байна. Хүдөө ажахын үйлэдбэридэхи хүдэлмэриие үргэн хэзээр оньһожоруулһанай ашаар эрэгтэй ба эмэгтэй колхозникуудай, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй ажалые нилээд хүнгэдхэхэ, бүтээсэень бүри дээшэлүүлхэ арга олдоо.

Ленинэй кооперативна түсэбэй ёһоор тогтоогдоһон колхозно байгуулалта хэдэн арбаад миллион таряашадай үйлэдбэриин ба ажаһуудалай үндэһэ һуурине шэнэ, социалистическэ ёһоор шэнэдхэн хубилгаад, советскэ тосхоной бүхы ажалшадай баян ба болбосон байдал мандуулха үргэн зам нээжэ үгөө. Колхозуудай хамтын ажахые хүгжөөхэн дүй дуршэл колхозно байгуулалтын агуухэ бата хүсые, капиталистическэ ажахынһаа социалистическэ томо хүдөө ажахын сохом үлүү һайние гэршэлэн харуулна.

Колхозууд боложо нэгэдэһэн манай совет таряашад социалистическэ хамтын томо ажахын үлүү һайние ашаглан, ниитын үйлэдбэри хүгжөөхэ хэрэгтэ угаа ехэ амжалтануудые туйлаа. Мүнөө олонхи колхозууд бүхы талаараа хүгжэнгүй ажахынууд болонхой. Эдэ ажахынууд экономическа талаараа бэхижэжэ, ехэ баялиг сугларуулаа. 1956 ондо колхозуудай мүнгэн олзо доход 1953 онойхиһоо хоёр дахин шахуу нэмэһэн байгаа. Хүдөө ажахын артельнүүдэй ниитын ажахынь колхозникуудай бүхы ажабайдалай, ажана эхэ байдалай улам хүгжэн дэбжэхэ бата бэхи үндэһэ һуури боложо. Колхозно таряашадай шэн зоригтойгоор ажаллаһанай ашаар, гүрэнэй зүгһөө колхознуудай тосхондо улам ехээр туһалдаг болоһоной ашаар энэ амжалта туйлагдаа. Тэрэшэлэн манай ороной совхозууд эмхидхэлэй талаар бэхижээд, хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилжэ, гүрэндэ тушаалгаа нилээд ехээр нэмээһэн байна.

Социалистическэ томо хүдөө ажахыдахи асари ехэ арга боломжонууд КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумһээ хойшо илангаяа эли тодоор харагдаа. Тиихэдэ хүдөө ажахын үйлэдбэриие хүтэлбэрилхэ хэрэг улам һайжаруулха, колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудые дүршэл ехэтэй хүтэлбэрилхы хүдэлмэришэдээр, мэргэжэлтэдээр ханган бэхижүүлхэ, хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр үйлэдбэрилжэ болохо хэрэгтэ колхозуудай, колхознигудай, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй материальна урмашалые улам дээшэлүүлхэ гэхэ хэмжээ-ябуулганууд, Парти, Правительствын зүгһөө хараалагдаад, бэелүүлэгдэжэ байна. Шэнэ ба бора газар элдүүрилэн ашаглаһан, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ, худалдан абаха үнэ сэнгые нэмээһэн, колхозууд болон совхозуудай түсэблэлгын гуримые хубилгаһан ябадал хүдөө ажахые хүгжөөн дэбжэхэ хэрэгтэ шухала удхашанартай байгаа.

Эдэ бүгэдэмнай тарилгын талмайе нилээд ехээр үргэдхэхэ, орооһо тарияа, хүдөө ажахын бусад продуктнуудые бүри ехээр үйлэдбэрилдэг болохо арга олгоо. Манай орон нёдондо жэлэйхи шэнги нимэ ехэ таряа хэзээшье хураажа абаагүй юм. Хлопок, сахарай свёкло, хартаабха, наран сэсэг ба хүдөө ажахын ондоо культурануудые хураан абалга мүн лэ ехэ болоһон байна. Малай тоо толгой нэмэһэн, ашаг шэмэ үгэлгэнь, илангаяа һүнэй талаар, дээшэлһэн байха юм. Хэдэн мянган колхозууд болон совхозуудай үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ һү, мяха абалгаа хоёр дахин, тиихэдэ олохон ажахынууд гурба дахин ба бүришье ехээр нэмээһэн байна.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин хүгжэн дэбжэлтэнэй ашаар 1956 ондо орон дотор орооһо тарияа бэлэдхэлгэ 1953 онойхиһоо миллиард 400 миллион пүүдээр нэмэһэн, хартаабха болон овощь—3 миллион үлүүтэй тонноор гэхэ гү, али 54 процент нэмэһэн, сахарай свёкло—36 процент, мяхан—25 процент, һүн—1,7 дахин, тиихэдэ колхозуудай талаар—хоёр дахин үлүүтэйгээр нэмэһэн байха юм. Гэхэтэй хамта хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгын хэмжээн түбхын түрүүн колхозуудай, совхозуудай талаар нэмээ.

Социалистическэ һалбари ороной хүн зониие хүдөө ажахын зүйлнүүдээр хангаха хэрэгтэ шиидхэхы һуури эзэлнэхэй. Мүнөө колхозууд, совхозууд лэ орооһо таряа, сахарай свёкло, хлопок, лён, улаһа, тоһото культуранууд ба овощь гүрэндэ тушаадаг болонхой. Гэхэтэй хамта, мал ажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ, худалдаха ниитэ хэмжээнэй талаар колхозууд, совхозууд имэ һуури эзэлнэ: мяха тушаалгын талаар—81 процент, һүнэй талаар—84 процент, ноохоной талаар—89 процент болоно. Гэхэ зуура, колхозникуудай, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай ажахынуудһаа хүдөө ажахын продуктнуудые уялгата ёһоор тушаалга бага болоод, эдэ продуктнуудые гүрэндэ бэлэдхэжэ абаха хэрэгтэ өөдэгүй багахан удельна хэмжээтэй байна. Хэрбээ 1952 ондо колхозникуудай, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай ажахынуудһаа уялгата ёһоор мяха тушаалгань бүхы бэлэдхэл ба худалдан абалгын хэмжээнэй 23 процент болодог һаа, 1957 ондо эдэ ажахынуудай уялгата ёһоор мяха тушаалга оройдоо 10,2 процент болохо байна. Энэл үе соо хүн бүхэнэй өөрын ажахыһаа һү тушаалгань гүрэндэ һү тушаалгын ниитэ хэмжээнэй 31 процентһээ 7,1 процент хүрэтэрөө хороһон байха юм.

Колхозно, совхозно үйлэдбэриин ургалта, энээнтэй дашарамдан колхозууд болон совхозуудһаа хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгын хэмжээнэй ехэ болоһон үшөө колхозникуудай, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай ажахынуудһаа хүдөө ажахын продуктнуудые уялгата ёһоор тушааха нормэнь үшөө 1953 ондо нилээд хорооход арга олгоһон юм. Харин мүнөө гүрэндэ хүдөө ажахын бүхы продуктнуудые уялгата ёһоор тушаалгаһаа эдэ ажахынуудые бүримүһэн сулөөлхэ аргатай болонхойбди. Тиигээд байхада, манай ороной колхозно таряашадай, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай ажана хангалгамал байдалай улам һайжархань лабтай.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

Колхознигуудай, олзоборилгын, загаһабарилгын, артельнүүдэй гэшүүдэй, инвалидуудай кооперациин артелиин гэшүүдэй ажахынуудһаа, гүрэнэй предприятинууд болон эмхи зургаануудта, кооперативна ба ниитын организацинуудта саг үргэлжэ ажалладаг, хүдөө нютагуудта, город газарта ба дачын посёлогуудта һууринжалтай хүдэлмэришэд болон албахаагшадай ажахынуудһаа хүдөө ажахын бүхы продуктнуудые уялгата ёһоор гүрэндэ тушааһыень 1958 оной январиин 1-нээ хойшо болиулха.

Союзна республиканууддай компартинуудай ЦК-нууд, партиин крайкомууд, обкомууд болон районуууд, республиканууддай министрнүүдэй соведүүд, хизаарнуудай гүйсэдкомууд, областьнуудай гүйсэдкомууд болон районуудай гүйсэдкомууд колхознигуудай, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай ажахынуудтахи хүдөө ажахын продуктын үлүүе худалдаанай үнэ сэнгээр худалдан абаха хүдэлмэри һайжаруулха, үлүү продуктаа гүрэнэй, колхозно-кооперативна худалдаа наймаанай газарнуудаар дамжуулан худалдаха ябадал эмхидхэхэдэнь тэдэндэ али бүхы туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

Үлүү һү, мяха, хартаабха, үндэгэ, нооһо болон бусад продуктнуудаа худалдадхадань колхознигуудта ба бүхы туһаламжа үзүүлһэнэй колхозуудта һанамжалан дурадхаха. Тиихын тулада продуктнуудые байра дээрэнь тушаан абаха, тэдэниинень тушаан абалгын газарнуудта, худалдаа наймаанай эмхи зургаануудта, колхозно дэлгүүрнүүдтэ абаашаха ябадал эмхидхэхэ ёһотой.

**

КПСС-эй Центральна Комитет болон СССР-эй Министрнүүдэй Совет мал ажалһаа абтадаг продуктнуудай хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхын тула, ялангаяа колхозууд, совхозууд, МТС-үүдэй гүйсэгдэнтэй ажалшадай бүхы ажалшад, иймэ таряан газарай 100 гектар бүридэ 100 центнер ба бүришье ехэ мяха, 400 центнер ба бүришье ехэ һү абадаг болохын түлөө социалистическэ мүрысөө эмхидхэжэ гэһэн ороной түрүү колхозууд, совхозууд, районууд болон областьнуудай уряануудай бүхы совет арадай зүгһөө дэмжэгдэн һайшаагдаһые КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет баяртайгаар тэмдэглэнэ. Энэ зорилгын дүүргэлгэдөн бэелүүлхэдэхэнь лабтай. Энээнние бэелүүлхэ арга боломжонууд манда бии. Тэдэнээ зүбөөр лэ ашаглаха хэрэгтэй.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет

ССР Союзай Министрнүүдэй Совет

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Кабардино-Балкарска Автономно Советскэ Социалистическэ Республикые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Россида Кабардагай һайн дураараа нэгэдэһэнһээнь хойшо 400 жэл гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, ажахы болон культураяа хүгжөөлгэдөө кабардин, балкар арадуудай ехэ амжалта туйлаһыень тэмдэглэн, Кабардино-Балкарска Автономно Советскэ Социалистическэ Республикые Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **К. ВОРОШИЛОВ.**

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль
1957 оной июлиин 4.

Манай ороной бүхы коммунистнууд, бүхы ажалшад КПСС-эй Центральна Комитедэй июньскэ Пленумэй тогтоолые нэгэн дуугаар һайшаан дэмжэнэ

Партиин нэгэдэлые нюдэнэй сэсэгы мэтээр хамгаалха

Ленинградай областной партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан

ЛЕНИНГРАД, июлиин 4. (ТАСС). Таврическа ордон соо Ленинградай областной партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан болоо. Тэрээндэ 1800 хүн хабаадаа.

«Партида харша Маленковой, Кагановичын болон Молотовой бүлэг тухай» КПСС-эй ЦК-гэй июньскэ Пленумэй абаһан тогтоол тушаа элидхэл КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, партиин Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретарь Ф. Р. Козлов хээ.

Партиин Центральна Комитедэй политикые, тэрэнэй нягта нэгэдэлые партида харша Маленковой, Кагановичын болон Молотовой, тэдээнтэй нэгэдэһэн Шепиловэй можо болоһон ябадалда ленинскэ ёһоор сэхэ шууд сэгнэлтэ үгэһэниие суглаанда хабаадагшад нэгэн һаналтайгаар һайшаажа байһанаа элидхэлэй болохо үедэ оло дахин альга ташажа мэдүүлһэн байна. Партида харша бүлэгые дэмжэхэ нэгэшье хүн ЦК-гэй Пленумэй составта байгаагүй, КПСС-эй Центральна Комитедэй ленинскэ политикые хамгаалхын тулада ЦК-гэй Пленум нэгэ һаналтай байгаа гэһэн мэдээсэлые эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад ехээр һайшаан угтаа.

КПСС-эй ЦК-гэй шэнэ президиумэй состав тухай мэдээсэлые Ленинградай партийна организациин эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтажа, тэдэниие нэгэн дуугаар суглаанайнгаа хүндэтэ президиумда һунгаһан байна.

КПСС-эй ЦК-гэй июньскэ Пленумэй шиидхэбэри хадаа угаа ехэ удхашанартай гэжэ элидхэлшэ онсо үгэ хэлэгшэд тэмдэглэһэн байна. КПСС-эй Центральна Комитет хадаа манай партиин бодотол дайшалхы штаб байна гэжэ Пленум харуулаа. Тус штабай бата нэгэдэлдэ партида харша бүлэгэй һанаашалгануудай бута сохоулаа. Можо болгошодой һанаашалгаһаа партиин генеральна хараа шугамые хамгаалхадаа КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленум ленинскэ ёһоор эрид шанга байгаа.

Партида харша Маленковой, Кагановичын болон Молотовой бүлэг партиин политикые ондоо болгохо гэжэ эрмэлзэһэн байгаа гэжэ КПСС-эй Ленинградска горкомой нэгэдэхи секретарь И. В. Спиридонов хэлэһэн байна. Маленковой, Кагановичын болон Молотовой ажабайдалһаа таһаршаһаниие гэршэлһэн хэдэн баримтануудые Спиридонов харуулаа.

— Партида харша можо болгошодой ажал-ябуулгые бүхы Ленинградска партийна организаци нэгэн һаналтайгаар буруушаана гэжэ нүхэр Спиридонов мэдүүлээ. Можо болгошодой харша ябуулганууды зайсуулхын тулада манай партиин Центральна Комитедһээ тэдэниие тон зүб, саг соонь гаргаа. Энэнь партида, арад зондо аша туһатай байха.

Партида харша Маленковой, Кагановичын болон Молотовой бүлэг хадаа промышленностиие, хүдөө ажахыда болон уласхоорондын харилсаануудта туйлаһан манай амжалтануудые өөбөрөн ойлгожо шадахагүй байшоо. Тиимэһээ парти болон арадта һайн юумэн хадаа тэдэ гурбанда мүү юумэ болоно гэжэ КПСС-эй Кировскэ райкомой секретарь К. С. Чернявский мэдүүлбэ. Партида харша бүлэг парти дотор, мүн олоннациональна совет арадай ехэ бүлэ соо ямаршье дэмжэлгэ олоогүй, олохо аргагүйгөөр байгаа. Үгэсэн хардагшадай харша бүлэгые манай партиин хүтэлбэрилгэһөө холодуулһанайнь түлөө партиингаа Центральна Комитедтэ бидэнэр баясхалан хүргэнэбди. Ленинскэ ёһоор сэхэ шууд байжа, партида харша бүлэгэй һүйдхэлтэ ябуулгануудые зоримгойгоор эрид шангаар бодлолһанайнь түлөө КПСС-эйнгээ Центральна Комитедэй омгорхонобди гэжэ нүхэр Чернявский мэдүүлбэ.

Партида харша Маленковой, Кагановичын болон Молотовой бүлэгэй ябуулгануудые партиин болон арадай хэрэгтэ хоротой байһан тухай Балтийска заводой судна суглуулагша И. С. Себин зэбүүрхэн хэлэбэ. Балтийска заводой коммунистнууд КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые нэгэн дуугаар һайшаагаад, парти, правительствын табиһан ямаршье зорилгые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ гэжэ партиин ЦК-е заводой партийна организаци найдуулна гэжэ нүхэр Себин мэдүүлбэ.

КПСС-эй ЦК-гэй июньскэ Пленумэй тогтоол болбол арадаймнай болон оронойнмай хуби заяанда угаа ехэ удхашанартай юм, гэжэ СССР-эй уранзохёолшодой Союзай ленинградска отделениин правлениин харюусалгата секретарь А. А. Прокопьев мэдүүлбэ. Пленумэй энэ тон зүб шиидхэбэриие бүхы арадаймнай, партимнай бултадаа һайшаагаад, партиин нэгэдэлдэ гараа үргэн антипартийнуудые зэбүүрхэн шоо үзэжэ байха гэбэ.

Хүдэлмэришэд-путиловецууд агуухэ Ленинэй хэлэхые олон дахин дуулаһан байха гэжэ Кировскэ заводто 40 жэлдэ хүдэлһэн наһажаал хүдэлмэришэн Н. Г. Картышев хэлэбэ. Ленинэй хэлэһэн үнэн сэхэ үгэнүүд хүдэлмэришэдэй оюун бодолдо гүнзэгыгөөр хадуугдаһан. Арад зоной ажана байдалые һайжаруулгада, культурна хэмжээе дээшэлүүлгэдэ хамаг бүхы анхарал оролдолго гаргажа байдаг манай партиин политикын зүб байһые бидэ нюдөөрөө харанабди. Энээл тиимэһээ Ленинэй заабаһан замһаа КПСС-эй ЦК-е хадуурууллха гэжэ оролдоһон партида харша бүлэгые бидэнэр дураа гутан зэмэлнэбди. Тэрэ бүлэг хадаа ажабайдалһаа, арад зоноһоо таһаршоо. Партида харша энэ бүлэгые холодуулһанайнь түлөө партиингаа Центральна Комитедтэ тон ехэ баяр хүргэнэбди. КПСС-эй ленинскэ ЦК-е тойрон кировецүүд бүри нягтаар жагсаха.

Шэнэ ба бора газарые ашаглаха гэһэн хэрэгтэ партида харша энэ бүлэгэй эсэргүүсэлтэ үзүүлһэн ушар залуушуулай уур сухал хүсэхээ гэжэ ВЛКСМ-эй Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретарь В. Т. Шумилов хэлэбэ.

Эдэбхитэдэй суглаан дээрэ 19 хүн үгэ хэлээ. Партида харша можо болоһон бүлэгые тэдэнэр бултадаа буруушаагаад, КПСС-эй ЦК-гэй ябуулжа байһан политическэ хараа шугамые бүхы арадай зүбшөөжэ байһанаа мэдүүлбэ.

КПСС-эй ЦК-гэй июньскэ Пленумэй тогтоолые партийна эрхэгэй бата нэгэдэлые, партиин ленинскэ генеральна хараа шугамые хэлбэригүйгөөр бэелүүлгэдэ хангаха тон зүб шиидхэбэри гэжэ тоолоод, партийна эдэбхитэдэй суглаан тус тогтоолые бүхы дээрэнь һайшаан дэмжээ.

Президиумэй гэшүүнһээ болон КПСС-эй ЦК-гэй составһаа Маленковые, Кагановичые болон Молотовые гаргаха тухай, Шепиловые ЦК-гэй секретариин тушаалһаа, ЦК-гэй Президиумэй гэшүүнэй кандидадуудай составһаа, ЦК-гэй гэшүүнһээ гаргаха тухай Пленумэй Тогтоолые партийна эдэбхитэдэй суглаан мүн лэ һайшаагаа.

Ленинградай партийна организаци хадаа ленинскэ партиин алдарта революционно заншалнуудые улам саашада хамгаалха ба арбидхаха, өөһэдынгөө зэргэнүүдэй булад нэгэдэлые нарин нангинаар сахин хамгаалха юм гэжэ партиин эдэбхитэдэй суглаан КПСС-эй ЦК-е найдуулба.

Эдэршэгүй нэгэдэлтэй, КПСС-эй ЦК-дэ үнэн сэхэ байһанаа харуулһан партийна эдэбхитэдэй суглаан партиин гимн «Интернационал» дуулаад, хүдэлмэриэ дүүргэбэ.

Партиин нэгэдэл эбдэршэгүй

КИЕВ, июлиин 4. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гэй Президиум дотор Маленковой, Кагановичын болон Молотовой бии болгоһон партида харша бүлэгэй ябуулгые Украинын түб хотын коммунистнууд зэбүүрхэн буруушаажа байһанаа мэдүүлбэ. Партида харша Маленковой, Кагановичын болон Молотовой бүлэг тухай ЦК-гэй июньскэ Пленумэй абаһан тогтоолые Украинын түб хотын коммунистнууд һайшаана.

Мянга гаран хүнэй хабаадалгатайгаар болоһон городой партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан дээрэ КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, Украинын КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь нүхэр А. И. Кириченко элидхэл хэбэ.

Промышленность болон хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ, ажалшадай ажана байдалые һайжаруулха талаар, партийна ажабайдалай ленинскэ ёһо гуримые нарикаар сахиха ба советскэ демократиие хүгжөөхэ талаар һүүлэй 3—4 жэлдэ партиин абаһан хэмжээнүүдэй ямар ехэ аша туһа үзүүлһэниие гэршэлһэн баримтануудые Украинын болон Киевэй ажабайдал дээрэһээ үгэ хэлэгшэд харуулһан байна.

«Красный экскаватор» гэжэ заводой токарь В. К. Семинский иигэжэ мэдүүлбэ:

— Сагаан юумые хара гэжэ һохор хүнэй хэлэхэдэ гайхалгүй. Зүгөөр гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэ байһан аад ажабайдалһаа, зониһоо таһаршаһан хүнүүдэй оронойнгоо туйлаһан тон ехэ амжалтануудые өөбөрөнгүй байһадань тэдэниие политическэ талаараа һохор, юумэндэ этигэхэ болиһон зон гэжэ нэрлэхэ хэрэгтэй. Партида харша бүлэгэй хабаадаһан Маленков, Каганович, Молотов гэгшэд иимэрхүү хүнүүд байшоо.

— Парти дотор можо болоһон ябадалтай өөрынгөө наһан соо олон дахин ушаржа хүм, гэжэ үнинэй большевик В. А. Бабко хэлэбэ. Можо болгошодой «ябуулга» юугээр дүүрэдэг байгааб гэхэдэ, гутамшагтайгаар буруу һүршэдэг ... Юндэб гэхэдэ тэдэнэр парти болон арад зоноор дэмжэгдэдэггүй, дэмжэгдэхэ аргашьегүй байһан юм. Энэ бүлэг баһал иимэрхүү байдалда орошоо. Маленков, Каганович Молотов гэгшэд урдань болоһон юумые мартажархёо гээшэ ха. Партида харша бүлэг тушаа Центральна Комитедэй абаһан шиидхэбэриие үнинэй большевигууд нэгэн һаналтайгаар дэмжэжэ байһанаа дамжаагүй.

Эдэбхитэдэй суглаан дээрэ «Ленинскэ кузница» гэжэ заводой түмэршэ дархан В. Г. Тришин, Точэлектроприбор» заводой токарь Н. С. Федоров, партиин Сталинска райкомой секретарь Т. И. Скирда, Украинын уранзохёолшодой правлениин түрүүлэгшэ Н. П. Бажан, механическа заводой инженер В. А. Степанченко, Украинын ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Т. Кальченко, Украинска ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. С. Коротченко болон бусад хамтадаа 23 хүн үгэ хэлээ.

Нэгэн дуугаар абтаһан тогтоол соогоо Украинын түб хотын партийна эдэбхитэдэй суглаан КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые бүрин һайшаагаад, партида харша Маленковой, Кагановичын болон Молотовой бүлэгэй, тэдэнтэй нэгэдэһэн Шепиловэй ябуулгые эрид шууд буруушааһан байна.

Киев городой партийна организаци хадаа хамагые илан мандагша марксизм-ленинизмын туг доро өөрынгөө зэргэнүүдые бүри нягтаруулан жагсаажа, партиин генеральна хараа шугамые сэхэ шууд дүүргэхэ, коммунизм байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ хамаг хүсэеэ зорюулха гэжэ КПСС-эй Центральна Комитедые партийна эдэбхитэд найдуулба.

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта)

Манай ороной бүхы коммунистнууд, бүхы ажалшад КПСС-эй Центральна Комитедэй июньскэ Пленумэй тогтоолые нэгэн дуугаар һайшаан дэмжэнэ

Латвиин партийна эдэбхитэдэй республиканска суглаан

РИГА, июлиин 4. (ТАСС). Республиканска партийна эдэбхитэдэй суглаан эндэ июлиин 3-да болобо. Тэрэ суглаанда 750 хүн хабаадалсаа.

КПСС-эй ЦК-гэй июньскэ Пленум тухай, партида харша Г. М. Маленковой, Л. М. Кагановичын, В. М. Молотовой бүлэг тушаа тус Пленумэй абаһан тогтоол тухай элидхэл КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүндэ кандидат, Латвиин КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Я. Э. Калнберзин хээ.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүндэ кандидадууд нүхэд Лацис болон Горбатов, мүн тэрэшэлэн Центральна Шалгалтын Комиссиин гэшүүн нүхэр Озолнь, партиин ленинскэ нэгэдэлые хамгаалхын түлөө пленумдэ хабаадагшадай нэгэн һаналтай байһание тэмдэглээд, партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой, тэдээнтэй нэгэдэһэн Шепиловэй гэмтэ ябуулгануудые буруушааһан байна. Элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэдэ үгэ хэлэһэн хүнүүд бултадаа КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые һайшаагаад, партида харша Маленковой, Кагановичын болон Молотовой можо болоһон ябуулгые зэбүүрхэнгеэр буруушааһан байна.

Республиканска партийна эдэбхитэдэй суглаан нэгэн дуугаар абтаһан тогтоол соогоо КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые нэгэн дуугаар һайшаагаад, манай партиин ленинскэ ёһо гуримуудтай огто таарахагүй, партида харша Маленковой, Кагановичын болон Молотовой бүлэгэй можо болоһон ябуулгые эрид шууд буруушаагаа.

Советскэ Латвиин коммунистнууд болон бүхы ажалшад ленинскэ Центральна Комитедые тойрон бүри нягтаар жагсажа, партиин генеральна хараа шугамые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдээ шэнэ амжалтануудые туйлаха гэжэ тус суглаан КПСС-эй ЦК-е найдуулба.

УЛАН-УДЭ

Парти ба арад зоной агууехэ нэгэдэл

Июлиин дүрбэндэ Ленинэй орденто оперо ба баледэй театр соо Улан-Удэ городой культурын, литературын, искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэдэмэл партийна суглаан болобо. Энэ суглаанда 120 гаран хүн — уранзохёолшод, уранзураашад, артистнар, соёл культурын эмхи зургаануудай, хэблэлэй, радиогой хүдэлмэрилэгшэд ба бусад хабаадалсаба.

«Партида харша Г. М. Маленковой, Л. М. Кагановичын, В. М. Молотовой бүлэг тухай» элидхэл партиин обкомой секретарь нүхэр **Ц. О. Очиров** хэбэ. КПСС-эй ЦК-гэй Президиум дотор партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэгэй Центральна Комитедэй Пленум дээрэ элишэлэн элирүүлэгдэһэн тухай элидхэлшэ хэлэбэ. Партиин нэгэдэлые хэлбэришэгүйгөөр бэхижүүлхэ талаар,— гэжэ нүхэр Очиров хэлэбэ,—манай агуухэ вождь В. И. Ленинэй һургаал бэелүүлжэ, июньска Пленум хадаа партида харша бүлэгые бута сохибо. Энэ бүлэг хадаа манай партиие генеральна хараа шугамһаань зайсуулха зорилготой байба. Идеологическа хүдэлмэри һайжаруулха талаар культурын, литературын, искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй зорилго тухай элидхэлшэ тогтожо хэлээ.

«Партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэг тухай» КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар һайшаагаа.

Үгэ хэлэгшэд хадаа Маленков, Каганович, Молотовой парти ба арадһаа таһаржа, партида харша ябуулга хэжэ байһание шангаар буруушааба. Тэдэнэй ябуулгые саг соонь элирүүлжэ, хатуу шанга хэмжээ тон зүбөөр абаһанайнь түлөө, тиигэжэ партиин агуухэ нэгэдэлые хамгаалһанайнь түлөө партиин Центральна Комитедтэ баяр баясхалан хүргэбэ.

—Бурят-Монголой уранзохёолшодой организаци хадаа партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой ябуулгада гүнзэгыгөөр зэбүүрхэжэ байһанаа мэдүүлнэ, — гэжэ БМАССР-эй уранзохёолшодой Союзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр **Балдано** хэлэбэ.— Бидэ, уранзохёолшод, саашадаашье литературада Ленинэй зааһан партийна ёһо гурим баримталжа, социалистическэ реализмын метод хэрэглэхэ ёһотойбди. Агуухэ Октябриин революциин 40-дэхи жэлэй ойе хүндэтэйгөөр тэмдэглэхын тула манай уранзохёолшод шэнэ шэнэ зохёолнуудые бэшэхэ зэргэтэй.

Арад зоной ажана байдалые бүри һайжаруулха тушаа Парти, Правительствын абаһан хэмжээ ябуулгануудые партида харша бүлэг хододоо хойшонь татадаг байгаа. Тэдэнэр партиин хүтэлбэри гартаа абажа, тэрэнэй политикые хазагайруулха гэһэн муухай һэдэлгэ гаргаба, — гэжэ хизаар ороноо шэнжэлэлгын музейн директор нүхэр **Костарев** мэдүүлбэ. — Партида харша бүлэгэй иимэ аашые шангаар хэһээнгүй орхижо болохогүй.

— Бидэ, филармониин артистнар, орон соогуураа гастрольдо ябахадаа арад зоной ажана байдалай һайжарһые нюдөөрөө харадагбди. Теэд партида харша бүлэг энээнние мэдэхэгүй байшоо. Манай зорилго юуб гэхэдэ, совет арадай зол жаргалта байдал, ахадүү арадуудай хани барисаа, эб найрамдалай түлөө бүхы арадай тэмсэл харуулһан һонирхолтой наада, зүжэг, концертнүүдые бэлдэхэ ёһотойбди, — гэжэ гүрэнэй филармониин директор нүхэр **Архинчеев** хэлэбэ.

БМАССР-эй уранзураашадай Союзай правлениин харюусалгата секретарь нүхэр **Рудь** иигэжэ хэлэбэ: — Түрэл партиингаа агууехэ нэгэдэлые партида харша бүлэгһөө аршалһанайнь түлөө бүхы совет арадтаяа хамта Бурят-Монголой уранзураашад КПСС-эй ЦК-да баяр хүргэнэ. Дэлхэйн бүхы гүрэнүүдтэй эб найрамдалтай, энхэ тайбанаар зэргэ оршохо гэһэн политика парти, правительствомнай ябуулна. Харин партида харша бүлэгэйхид энэ нангин һайхан хэрэгтэ хоро хүргэхэ гэжэ оролдоһон байна. Энээнэйнгээ түлөө тэдэнэр хатуу сохилто абаба.

— Партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэгэй элирүүлэгдээд байхада идеологическа фронтын хүдэлмэрилэгшэ бүхэн өөрынгөө мэргэжэл, марксистско-ленинскэ һургаалые улам бүри дээшэлүүлхэ ёһотой, — гэжэ уранзохёолшо **Хоца Намсараев** тэмдэглэбэ.

Партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэгэй ябуулгые шангаар буруушааһан, партиин ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые һайшааһан үгэнүүдые СССР-эй арадай артист нүхэр **Цыдынжапов,** Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын директор нүхэр **Бельгаев** ба бусад хэлэбэ.

ИВОЛГА

Түрэл партияа тойрон нягтаар жагсахабди

Июлиин 4-дэ аймагай центрын, XVII партсъездын, Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай, Иволгын МТС-эй коммунистнуудай кустовой партийна суглаан эндэ болобо.

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой секретарь **Ц. О. Очиров** «Партида харша Г. М. Маленковой, Л. М. Кагановичын, В. М. Молотовой бүлэг тухай» Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленумэй тогтоол тушаа элидхэл хэбэ.

Июниин 22—29-дэ боложо үнгэрһэн КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй хүдэлмэри тухай элидхэлшэ тодорхойгоор хөөрэбэ.

Нүхэр Ц. О. Очировай элидхэл тушаа 11 хүн үгэ хэлэбэ. XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ И. А. Котенев эгээн түрүүн трибунада гараба.

— Партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэгые манай партиин ленинскэ Центральна Комитет хаһа саг соонь элирүүлжэ шадаа. Энээнэйнь түлөө би КПСС-эй ЦК-дэ, тэрэнэй гэшүүдтэ үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргэнэб гэжэ нүхэр Котенев хэлэбэ. Манай колхозой коммунистнууд, колхознигууд ЦК-гэй Пленумэй шиидхэбэрие халуунаар һайшаана. Партиин табиһан зорилгонүүдые бэелүүлэн, бүхы совет арадай, тэрэ тоодо хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй шэн зориггойгоор ажаллажа ехэ ехэ амжалтануудые туйлажа байхада, партида харша энэ бүлэгэйхидэй гутамшаг муухай ябуулгань совет хүнүүдые ехээр зэбүүрүүлнэ гэбэ.

— Хүдөө ажахые эрид түргэнөөр хүгжөөхэ тушаа һүүлэй жэлнүүдтэ парти, правительствын зүгһөө олон хэмжээнүүд абтажа, һайн үрэ дүн туйлагадажа байна гэжэ Иволгын МТС-эй директор **Л. С. Петинов** хэлэбэ.— Партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэг хадаа ажабайдалһаа таһарһан дээрэһээ, тэрэниие шэнжэлхэ, мэдэхэ гэжэ оролдодоггүй байба. Тиимэһээ шиидхэгдэхээр болоһон хүдөө ажахын асуудалнуудые обёородог, ойлгодоггүй байгаа. Һү, мяха тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые ойрын 2—3 жэлдэ хүсэхэ гэһэн партиин уряае дан эртэ табигдаа гэжэ партида харша бүлэгэйхидэй буруугаар хэлэдэг байһаниинь энээниие гэршэлнэ.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой коммунистка **Х. Базарова** үгэ хэлэхэ зуураа, партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэгэй ябуулгые КПСС-эй Центральна Комитедэй нэгэн һаналтайгаар буруушааһан ябадалынь манай партиин бата бэхи жагсаалтай ба нэгэдэлтэй байһые, партиин хүтэлбэрилхы органай хамтын сэсэн мэргэн оюун бодолые гэршэлэн харуулна гэжэ тэмдэглэлбэ.

Эб найрамдал бэхижүүлхэ, оронойнгоо арадай ажахые саашадань хүгжөөхэ, арад зоной ажабайдалые, ажаһуудалые улам һайжаруулха, коммунизм түргөөр байгуулха зорилготойгоор партиимнай туйлай ехэ хүдэлмэри ябуулжа байхадань партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэг хадаа партиин хараа шугамда эсэргүүсэжэ байгаа гэжэ суглаанда хабаадагшад зэбүүрхэн хэлэбэд.

Иволгын МТС-эй комбайнер Мордовской партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэгэй, тэдээнтэй нэгэдэһэн Шепиловай хэһэн ябуулгые буруушаагаад, һү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын, талаар Америкын Холбоото Штадуудые ойрын сагта хүсэхэ гэһэн зорилгые бэелүүлхын түлөө бүхы совет арадтаяа хамта манай механизаторнууд эршэмтэйгээр тэмсэхэ байна гэжэ найдуулба.

Суглаан дээрэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ **Уртюбаев,** медфельдшер **Гамзикова** болон бусад үгэ хэлээ.

Кустовой партийна суглаан нэгэн дуугаар резолюци баталан абаа. Резолюци соогоо «Партида харша Г. М. Маленковой, Л. М. Кагановичын, В. М. Молотовой бүлэг тухай» КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые нэгэн дуугаар һайшаагаад, хүсэдөөр дэмжээ. Партида харша тус бүлэгэй ябуулгыень ехээр зэбүүрхэн буруушагаа.

МУХАРШЭБЭР

Нэгэн дуугаар һайшааба

Аймагай центрын эмхи зургаануудай болон Сталинай нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозуудай партийна организацинуудай кустовой суглаан болобо.

Партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэг тушаа КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй тогтоол тухай элидхэл партиин айкомой секретарь нүхэр **Попов** хэбэ.

Суглаанда хабаадагшад КПСС-эй ЦК-гэй шиидхэбэрие нэгэн дуугаар һайшаан дэмжэжэ, партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэгэй хорото ажалябуулгые гүнзэгыгөөр зэбүүрхэн буруушааба. Хамта дээрээ 17 хүн үгэ хэлэбэ.

«Коммунизм» колхозой партийна организациин секретарь нүхэр **Ревенский,** энэ колхозой гахайн фермые даагша нүхэр **Ревенский,** аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр **Зверьков** ба бусад үгэ хэлэһэн хүнүүд Пленумэй тогтоолые һайшаагаад, өөһэдынгөө ажал хүдэлмэридэ бүри харюусалгатайгаар хандажа, арад зоной урда түрэл партиингаа табиһан зорилгые бэелүүлхээр хэзээдэ бэлэн байһанаа мэдүүлбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

Россида Кабардагай һайн дураараа нэгэдэһэнһээнь хойшо 400 жэл болоһонтой дашарамдуулан, промышленность, хүдөө ажахы, наука болон культураяа хүгжөөлгэдөө республикын ажалшадай габьятай байһыень тэмдэглэжэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум Кабардино-Балкарска АССР-эй промышленностиин, хүдөө ажахын түрүүшүүлые, наука болон культурын хүдэлмэрилэгшэдые партийна, советскэ, профсоюзна, комсомольско, мүн бусадшье организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдые орденууд болон медальнуудаар шагнаба. Хамта дээрээ 410 хүн шагнагдаа.

Ленинэй орденоор иимэ хүнүүд шагнагдаба: бурильщик З. М. Абитов, КПСС-эй Чегемскэ райкомой нэгэдэхи секретарь М. Х. Ахметов, Республикын министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ А. Н. Ахохов, колхозуудай түрүүлэгшэнэр Х. М. Балагов, Х. Г. Бгажноков, республикын больницадахи нюдэ аргалдаг таһагые даагша Ф. К. Блаева, шулуушадай комплексно бригадын бригадир Г. Е. Войнов, колхозой түрүүлэгшэ И. Н. Головчанский, КПСС-эй Баксанска райкомой нэгэдэхи секретарь Н. М. Евгажуков, һаалишан О. К. Жамборова, бурильщик И. П. Журбин, һаалишан М. Я. Каскулова, Нальчик городой садай ажахын техническэ хүтэлбэрилэгшэ И. П. Ковтуненко, колхозуудай түрүүлэгшэнэр А. О. Кештов, П. Х. Кишев, колхозой МТФ-е даагша Х. П. Кужбоков, совхозой ахалагша хонишон Н. К. Кудактин, һаалишан Е. И. Лысенко, КПСС-эй Кабардино-Балгарска обкомой нэгдэхи секретарь Т. К. Мальбахов, колхозой фермые даагша Х. Н. Нагаев, штукатур П. И. Носов, шулуушан А. Ж. Нахушев, колхозой түрүүлэгшэ Г. М. Оришев, шудхалаагай цехын хэбшэн Б. Х. Пашков, колхозой түрүүлэгшэ Н. Д. Павленко, штукатур М. М. Подорожная, таряан ажалай-тракторна бригадын бригадир А. И. Портянко, колхозой таряан ажалай бригадын звеньевой Х. Д. Пшегусова, гахайшан Н. И. Сапунова, колхозой түрүүлэгшэ К. К. Торчоков, Кабардино-Балгарска АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ К. Т. Тлостанов, шудхалаагай цехын мастер И. С. Турцев, электро-гагнуургшан М. Е. Фатеев, шубуушан М. П. Фомина, Кабардинска арадай поэт А. А. Хавпачев, комбайнернууд М. И. Чернобай, Д. Х. Шаов, колхозой түрүүлэгшэ Х. Ш. Шкахов.

«Ажалай Улаан Тугай орденоор 45 хүн, «Хүндэлэлэй тэмдэг орденоор»—93 хүн, «Ажалай шэн габьяагай түлөө» мадаляар—112, «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медаляар—102 хүн шагнагдаа.

Советскэ Союзай партийно-правительственна делегациин Чехословацка республика ошохо болоһон тухай

Чехословацка республикын делегаци 1957 оной январьда Советскэ Союз ерэхэдээ хани ёһоор уулзахын тулада Чехословаки айлшаар ошохо тухай Чехословацка республикын правительствын, КПЧ-гэй ЦК-гэй уряалые Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэ дамжуулһан юм гэжэ хэблэлдэ мэдээсэгдээ һэн.

КПСС-эй ЦК, СССР-эй правительство энэ уряалыень хүлеэн абаад, хани ёһоор уулзахын тулада Чехословацка Республика ошохо партийно-правительственна делегаци томилһон байна. Энэ делегаци иимэ хүнүүдһээ бүридэхэ юм: КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущев, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын нэгэдэхи орлогшо Н. С. Патоличев, Украинын КП-гэй ЦК-гэй секретарь О. И. Иващенко, ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ В. В. Гришин, СССР-һээ Чехословакида байгаа элшэн сайд И. Т. Гришин.

Советскэ Союзай партийно-правительственна делегаци Москваһаа Чехословаки июлиин 8-да мордохо юм.

Советскэ Союзай партийно-правительственна делегациин Чехословацка республикаар ябахадань делегацитай сугтаа иимэ хүнүүд ябалсаха: Армиин генерал И. А. Серов, СССР-эй МИД-эй коллегиин гэшүүн Л. Ф. Ильичев, СССР-эй МИД-эй таһагуудые даагшанар А. И. Горчаков, Ф. Ф. Молочков.

БОРЬЁОГОЙ УРГЭН ТАЛАДА

Зунай тунгалаг арюухан огторгойдо дэгдэн хөөрэһэн хонгор шара наранай алтан туяан хүжэ үргэн дайда дээгүүр элшэ хүсэеэ сасаруулна. Тала дайдаар таран бэлшэжэ ябаһан колхозой малнууд холын хараанда зэрэлгээтэн харагдана. Энэ хадаа баян Борьёогой элдин талаар бэлшэн ябаһан Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонин һүрэг гээшэ.

«Хулай!», «Тады!»— гээд хонгёо дорюун хоолойгоор талые зэдэлүүлһэн абяан ойртохо бүри улам шангаар дуулдана. Уула майлын үбэрөөр ургаһан үбһэ ногооной амта үнэр абаһан хонид угарша хойшоо хушуурна.

Ута томо бэетэй эрье хонид һүнгэ һайн бэлшээридэ адуулагдана. Арбан таба — зургаан жэл соо мал ажал дээрэ ябажа, дүршэл ехэтэй болоһон малшад Бадмадоржо Балданов болон Цырендоржо Жажинов гэгшэд эндэхи отарын хонидые харууһална. Тэдэнэр хони үсхэбэрилхэ, харууһалха даалгабаряа жэл бүхэндэ дүүргэдэг. Хонидынь хододоо хүсэ шадал һайнтай, тобир тарган байдаг.

Мүнөө эдэ хонишод 1870 толгой эрье хонидые даажа абаад, гэр бүлэнэртээ харууһална.

Хонишод энэ жэлдэ эрье бүхэнһөө дунда зэргээр 4 килограмм нооһо хайшалха уялга абаа һэн. Мүнөө тэрэнээ дүүргэнхэй.

Зунай хүхэ ногоондо эрье хонидоо һайнаар, шадамараар бэлшээн таргалуулна. Мяха, һү, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэһэн зорилгые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө эдэ хонишод ехэхэн оролдолго гаргажа байна.

— Мүнөө жэл бидэнэр эрье хонидоо хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар таргалуулжа, тус бүриинь дунда зэргээр 50 килограммһаа бага бэшэ шэгнүүртэйгээр гүрэндэ тушаахабди, — гэжэ хонишон Бадмадоржо Балданов хөөрэнэ.

Зунай урин дулаанда зүлгэ ногооной, марса хужарай элбэгтэ хонидоо шадаал һаа удаан саг соо бэлшээжэ байхые эдэ хонишод оролдодог. Үглөөгүүр, гэгээ орохотой сасуу бэлшээридэ гаргаһан хонидоо үдэшэ орой болотор эдеэлүүлээд, уһандань оруулдаг. Тиигээд талын булагай тунгалаг уһанда оруулжа, хонидоо уһалаад, боори дабаанай оройгоор, һэбшээтэйхэн газараар адуулхадань халууншье үдэр хонид һайнаар бэлшэдэг.

Бэлшээрие хубааралан, нэгэ хэды хоноод лэ һэлгүүлжэ байгаад адуулхадань хонид түргэн таргална.

Сэлэнгын аймагай хонишод табанжэлэй дүүрэтэр хонидоо хоёр дахин олошоруулжа, нооһо абалгаяа 2,5 дахин дээшэлүүлхэ гэһэн уялга абанхай. Тус колхозой гэшүүд 1959 оной эсэстэ хонидоо 2 дахин олошоруулха гэхэ гү, али тоо толгойень 40 мянга хүргэхэ. 1960 ондо 45050 толгой хонитой боложо, жэлэй эсэстэ 800 центнер нооһо хайшалжа абахаар хараална.

Хонишод Цыдендоржо, Сергей Жажиновтанай ба Бадмадоржи Балдановай ажал хэрэгтэй танилсахада баясамаар байна. Хашаа хорёо соогуурынь сэбэр, эмхитэй. Ажахын жэлэй эхинһээ хойшо нэгэшье хони тэдэ гарзада оруулаагүй. Тэдэнэр һара бүри хонидоо шэгнэдэг.

Эдэ хонишод колхозойнгоо центрһээ зугаад модо болохо Зэдын аймагай газар дээрэ байрланхай юм. Колхозойнь правлени, партийна организаци холынгоо малшадые мартангүй, эрилтыень сула хагнажа байдаг. Колхозойнь түрүүлэгшэ Б. Н. Нимаев Борьёогойнгоо малшадые хэды болоод лэ эрьедэг, хөөрэлдөөнүүдые тэдэнтэй үнгэргэдэг. Ажалай талаар боломоор заабаринуудые үгэдэг байна. Һаяхан агитатор-коммунист Жамбал Цоктоев Борьёогой талаар байрлаһан хонишодоороо ябажа, шэнэ газетэ, журналнуудые тарааһан, һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн, хонидыень шэгнэлсэһэн байха юм.

Мяха, һү, тоһо бүри ехээр абадаг болохо тухай социалистическэ мүрысөөн Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишодой дунда үргэнөөр дэлгэрнэ.

Г. Гомбоин.

Хахад жэлэйнгээ даалгабарие үлүүлэн дүүргэбэ

Хориин аймагай леспромхозуудай модошод Октябриин революциин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, ажалдаа түрүү арга, шэнэ технологи хэрэглэһэнэй ашаар абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Аймаг доторхи леспромхозууд бүхы дээрээ модо зөөлгөөр хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь 8 хоногоор урид дүүргэбэ. Тэдэнэй дундаһаа Хүрьбын леспромхозой коллектив мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Энэ леспромхоз хахад жэлэйнгээ даалгабарие июниин 10-да дүүргэээд, һара дүүрэтэр үшөө 14 мянган кубометр модо Эхэ оронойнгоо барилгануудта эльгээбэ.

Энэ леспромхозой Хасуургайн модо бэлэдхэлэй пункт (начальнигынь нүүхэр Ц. Балбаров) хахад жэлэйнгээ түсэб майн 27-до дүүргээд, мүнөө август һарын түсэбөөр ажаллажа байна. Илангаяа комсомол-залуушуулай мастерска участок (мастерынь нүхэр Мартынов) һайнаар ажаллана. Хандагайн, Наранай, Хүрьбын леспрмхозой Тээгдын, Хориин леспромхозой Патайн горхоной модо бэлэдхэлэй пунктнууд модо зөөлгөөр хахад жэлэйнгээ даалгабарие мүн лэ болзорһоонь холо урид дүүргээ.

Хандагайн леспромхоз һүүлэй үедэ ажалдаа шэнэ, түрүү арга үргэнөөр хэрэглэжэ захалаа. Леспромхозой мастерска участогууд томодхогдожо байна. Модо бэлэдхэлэй нэгэ пунктынь бүхы мастерска участогуудта модо унагаагаад өөһэдөө таллуулха звенонууд эмхидхэгдэһэн, мүн нүгөөдэ пунктдань ганса гансаараа модо унагааха арга хэрэглэдэг болоһон байна. Иимэ аргануудые хэрэглэдэг болоһонһоо хойшо модошодой ажалай бүтээсэ эли бодо дээшэлнэ.

Жэшээлхэдэ, электрохюрөөшэн Алексей Липатников үдэр бүри 2-һоо дээшэ нормо дүүргэдэг болоо. Тиихэдэ, М. Грауден, модоной гэшүүһэ тайрагша П. Максимов, электрохюрөөшэн В. Колесников, тэрэнэй туһалагша Е. Вельжис, тракторист С. Кубайский болон бусад үдэр бүриингөө нормые хоёр дахин шахуу дүүргэнэ.

Аймагай леспромхозуудай модошод июнь һарада 22 мянган кубометр барилгын модо Эхэ оронойнгоо арадай ажахыда түсэбһөө гадуур үгэхэ гэһэн уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэбэ.

Б. Свиридов.

А. БАДАЕВ

ЗЭРЛИГ ГОРХОНОЙ ЭРЬЕДЭ

Зүүлжэ баруулжаа годирон урдаһан
Зэрлиг горхоной эрьеэр ябахада
Хөөһэтэн харьялан шааяна уһан,
Хонгёо хүгжэмынь зэдэлнэ тайгада.
Надхана тойроод үдхэн ургамал,
Набша сэсэгүүд анхилна хурсаар.
Хүхы донгодоно. Наран һаргама.
Хүнды сээжээрээ амилан баясааб.
Хүдэр гурбан загаһашад байлай,
Хүрин шарайтай, залуунууд дандаа.
Агнажа туляад хажуудань ерэлэйб,
Аягүйшье байгаа олзогүй хадаа.
Ута ургануудые тэдэнэр бариад,
Урагшаа тонгойнхой уһа руу шэртэнэ.
Годин хорхой хомхойрон залгяад,
Гэлигэр зэбгэнүүд ооһорто шэшэрэнэ.
Танилсажа хөөрэлдэжэ, тамхилаабди барандаа.
Тэдэнэй хахууляар хургандал жараахай
Шабхалзаса татаад, ехэхэн хүхеэб даа.
«Шүлэнһөө ўулсыт» гээ нүхэдни намайе.
Загаһанай шүлэн түүдэг дээрэ бусална,
Зохидхон үнэрөөрөө хамар гэжэгыдэн.
Тогоошо хүбүүн шүлэеэ дабһална,
Тиигээд лэ эдеэлжэ орообди бүгэдэ.
Хэды амтатайб даа загаһанай шүлэн,
Хүдөөдэ хоолойнгоо халатар һороходо!
Хилээмэншье амтатай, уһаншье хүйтэн,
Хөөрэлдөөншье согтой түүдэгэй дэргэдэ.
«Тугаар алдааб эды сурхай» гээд
Тохоногһоо дээгүүр нэгэн заагаа...
Хадын голдо сурхай ябадаггүй гээд
Хэлэхээ һанаад, абяагүй байгааб!
Ангуушад, загаһашад адлишуу хүнүүд аад,
Айхабтар ушарнуудые хөөрөөд һалахагүй.
Хөөрэлдөө шагнажа удаахан һуугаад,
Худал үнэнииень харин илгахагүйт!
Зэрлиг байгаали, тунгалаг агаар.
Зэбгэнэй хахуулида огсом тэршэлхэнь.
Загаһашын нэмээжэ хөөрэһэн зугаа
Зүрхым сэнгүүлээ, саашаа гэшхэлхэм.

Түмэрзамшадай һайндэрэй хүндэлэлдэ

Түмэрзамшадай заншалта һайндэр үглөөдэр болохонь. Энэ һайндэрнай КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй «Промышленность, барилгын хэрэгүүдые саашадаа бүри һайнаар хүтэлбэрилхэ тухай» тогтоолые бодото дээрэнь бэелүүлжэ байһан үедэ үнгэргэгдэхэ байна. Бүхы советскэ арад КПСС-эй XX съездын түүхэтэ тогтоолнуудые бэелүүлэн, шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлана, политическэ болон ажабайдалай дэбжэлтые дээшэлүүлнэ.

Түмэрзамшад орон доторхи хүдэлмэришэдэй дунда ехэхэн үүргэ дүүргэдэг, агууехэ Эхэ оронойнгоо баялигые улам арьбадхахын түлөө хүсэ шадалаа гамнадаггүй.

Түмэрзамшад арад зоной үдэр бүри дээшэлжэ байһан эрилтые гүйсэд хангажа, эд бараа, машина зэмсэг, эдеэ хоолой зүйлнүүдые саг дарыдань зөөхын тула ехээр оролдоно.

Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой түмэрзамшадай коллектив энэ һайндэрые ажалай һайн амжалтаар угтажа байна.

Заводой коллектив ажалайнгаа эмхидхэлые эрид һайжаруулһанай ашаар үнгэрэгшэ хахад жэлэй туршада 5 миллион түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур үгөө. Энэнь 1956 онойхидо оробол 9,6 процентээр ехэ болоно. Паровозо-механическа цехын хүдэлмэришэд социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, түсэбһөө гадуур 4 паровоз заһабарилжа гаргаад, энээнэй урда тээ абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүргээ.

Вагон бүтээдэг цехын коллектив түрүүшын хахад жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ, пассажирска 6 вагон гүрэнэй түсэбһөө гадуур заһабарилаад, түмэрзамшадай һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтажа байна. Котёл бүтээгшэд мүн лэ һайнаар хүдэлмэрилөө. Энэ цехын бүтээн гаргаһан зүйлнүүд манай ороной газар нютаг бүхэндэ, шэнэ барилгануудта, илангаяа нүүрһэнэй болон химическэ промышленностьда эльгээгдэнэ. Энэ цех хуурай ууралай дүрбэн котёл түсэбһөө гадуур бүтээжэ, хэрэглэгшэдтэнь эльгээһэн байна.

Шэрэм шудхалгын цех ажалдаа һайн дүнгүүдые туйланхай. Энэ цехын начальник нүхэр Татауров, тэрэнэй орлогшо нүхэр Рабданов партийна ба профсоюзна организацинуудай туһаламжаар бии байһан дутагдалнуудаа зайсуулха хэрэгтэ хүдэлмэришэдөө элсүүлэн эмхидхэжэ шадаһан байна. Энээнэй ашаар цех үнгэрэгшэ хахад жэлэй туршада жэгдэ һайнаар, нэтэрүү зоригтойгоор хүдэлжэ, һара бүри гүрэнэйнгөө түсэб үлүүлэн дүүргэжэ байнхай.

Зэд шудхалгын, котёл заһабарилгын ба бусад цехүүдэй коллективүүд социалистическэ уялгаяа мүн лэ амжалтатайгаар дүүргэбэ.

Ажалай бүтээсын саг үргэлжэ ургажа байһанай ашаар эдэ бүхы амжалтанууд туйлагдаба. Хахад жэлэй туршада ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэб тус заводто 106,2 процент дүүргэгдээ. Ажалаа һайнаар эмхидхэжэ, үйлэдбэридэ уралан нарижуулга хэрэглэжэ, оньһото шэнэ техникэ нэбтэрүүлэн, түмэр замайнгаа транспортдо олон паровоз, вагонуудые заһабарилнабди.

Заводой түрүүшүүл, үйлэдбэриин новаторнууд мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлһэнэй ашаар шэнэ, шэнэ амжалта туйлана. Паровоз хабсаралгын цехын слесарь П. Милин, модо дархалалгын цехын дархан Р. Цырендоржиев, шэрэм шудхалгын цехын хүдэлмэришэн Плискогуз, механическа хабсаруулгын цехын токарь А. Сахиров, тендрнэ цехын токарь А. Иванов, котельнэ цехын токарь А. Шархонов болон бусад үдэр бүри нормоёо үлүүлэн дүүргэнэ.

Уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ туһа нэмэри оруулна. Үнгэрһэн 5 һара соо уралан нарижуулгын 442 дурадхал оруулагдаһан байна. Мүнөө тэдэнэй 292 дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, 1,6 миллион түхэриг мүнгэн алмагдаа.

Түрэл Коммунистическэ партимнай энэ жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ бүхы ажалшадые уряална. Арадай ажахые саашадань хүгжөөн дэбжээхэ эгээн шухала нүхэсэл болодог ажалай бүтээсэ бүри ехээр дээшэлүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөөн улам эршэтэйгээр дэлгэрүүлэгдэхэ ёһотой.

М. Дондубон, Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой парткомой секретариин орлогшо.

Хахад жэлэй түсэб дүүргэгдэбэ

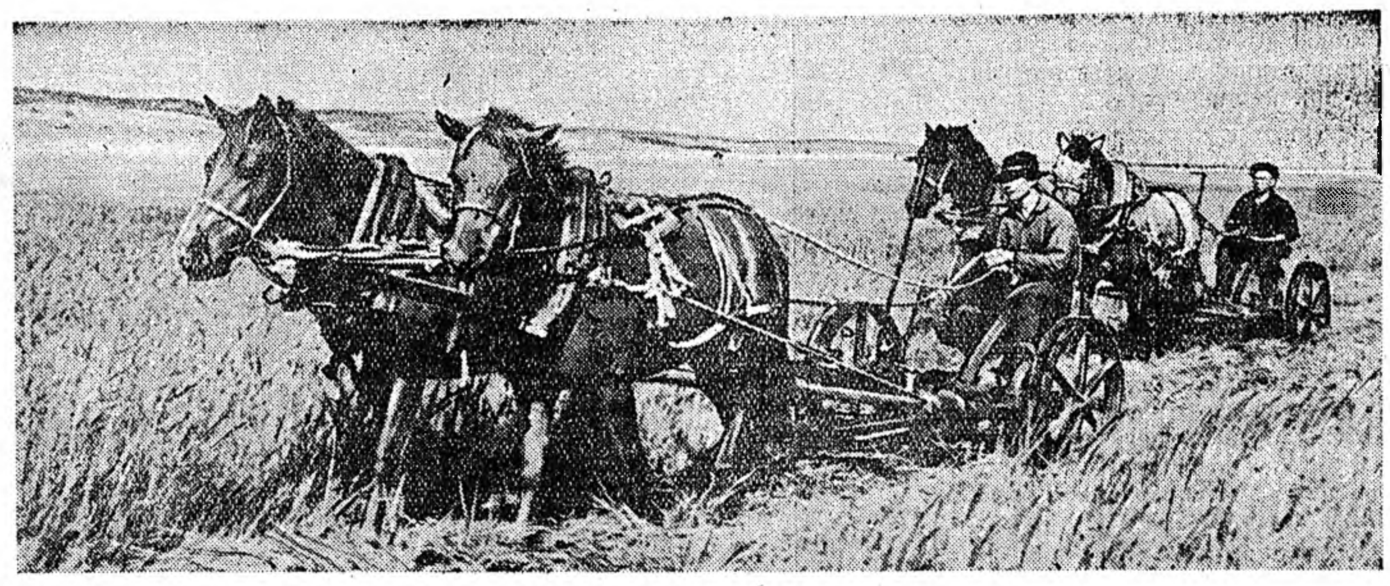
Хүрьбын леспромхозой коллектив (директорынь нүхэр Зязев, профсоюзай хүдэлмэрилэгшэдэй комитедэй түрүүлэгшэ Мольчик) түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэнэ. Модошодой дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн үдэр бүри эршэдэнэ.

Тус леспромхоз хахад жэлэйнгээ түсэб июниин 10-да дүүргээд, июнь һарын эсэс болотор үшөө 14 мянган кубометр модо бэлдэхэ гэһэн социалистическэ уялгаяа сүм дүүргэбэ.

Һүүлэй үдэрнүүдтэ Хүрьбын модошод абаһан шэнэ уялгаяа дүүргэхын тулада эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа байна. Мүнөө леспромхоз үдэрэйнгөө даалгабарие бүхы дээрээ 130—140 процент дүүргэнэ. Тэрэшэлэн Баргажанай, Шулуутайн, Черемуховско леспромхозуудай модошод июниин 13-да хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн байна.

Н. Платонов.

Колхозуудай сабшалан, полинууд дээрэһээ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо ожорһо сабшалга харуулагдана. **Ф. Сорокиной фото.**

Нёдондонойнгоо алдуу дабтахагүй

Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын тулада хамагай түрүүндэ үбһэ тэжээл элбэгээр бэлдэхэ шухала байһаниинь мэдээжэ.

Гэбэшье, үнгэрһэн жэлдэ Кяхтын аймагай олонхи колхозууд үбһэ тэжээл багаар бэлдэһэн дээрэһээ үбэлжэлгын үедэ холын газарһаа үбһэ худалдан абажа асарһан, тиигэжэ үлүү ехэ гарза хэхэ баатай болоһон юм.

Зүгөөр колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энээн тухайгаа мүнөө мартажархёод, нёдондонойнгоо алдуу дутуунуудые дабтаһаар. Сухэ, Сэлэнгэ голнуудые зубшаһан набтар доро, шиигтэй газарнуудта үбһэ ногооной ургаса һайн. Нүхэр Доржиевай түрүүлэгшээр хүдэлдэг колхозой Боото, Сагаан арал гэжэ газарнуудта түүбэрилэн сабшалга эхилхээр болоо. Теэд энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд ногооной жэгдэрэн ургахые хүлеэһээр ха.

Адуу малаар олон Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшынь орлогшо нүхэр Дамбаев) үбһэ хуряалгада бэлэдхэлые унжагайрууллна. Тэндэ морин, гар тармуурнууд, аса гэхэ мэтэ хэрэгсэлнүүд үшөө заһабарилагдажа дүүргэгдээдүй. Энэ колхозой нэгэдэхи комплексно бригадын (бригадирынь нүхэр Гармаев) хоёр морин косилка Бага арал гэжэ сабшалангай газарта нёдондоной хаяатай хэбтэһээр. Үбһэ сабшалгада ябаха хүнүүд мүнөө болотор томилогдоодүй. Мүн үйлэдбэриин түсэб зохёогдожо, бригаднуудта эльгээгдээдүй. Тус колхозой хоёрдохи комплексно бригадада үбһэ хуряалгада хэрэглэгдэхэ түхеэрэлгэнүүд, аргамжа, запасной частьнууд дутана.

Үбһэ хуряалгада бэлэдхэл тухай асуудал июниин 24-дэ правлениин зүблөөн дээрэ хэлсэгдэжэ, бригадирнуудта тусгаар даабари үгтэһэн байгаа юм. Теэд бригадирнуудһаа колхозой правлениин шанга эрилтэ хээгүй дээрэһээнь, хэлсэгдэжэ, абтаһан шиидхэбэринь бэелүүлэгдэнэгүй.

Колхозой партийна эхин организаци (секретариинь нүхэр Аюшеев) энэ талаар биратай хүдэлмэри ябуулаагүй. Үбһэ тэжээл бэлдэгшэдэй дунда ябуулагдаха ойлгуулламжын хүдэлмэриин түсэб табигдаадүй. Агитаторнууд мүн лэ томилогдоодүй байһаар.

Үбһэ хуряалгада Калининай нэрэмжэтэ, «Красное знамя» колхозууд муугаар бэлдэнэ.

Үбһэ хуряалгада бэлэдхэл яахадаа унжагайруулагданаб гэхэдэ, Погранична МТС-эй, тэндэхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд иимэ шухала хэрэгтэ анхаралаа табинагүй, үбһэ ногооной ургаса муу гэһэн шалтагаан урдаа баряад, тэжээл бэлэдхэлгэдэ яаранагүй.

Эндэ хэлэгдэһэн дутагдалые усадхахын тулада Кяхтынхид һаядаа хэмжээ абаха ёһотой.

Д. Болхоев, манай корр.

Үгэдөө хүрэжэ байна

Түнхэнэй аймагай хэлхеэ холбооной конторын коллектив шефтээ абаһан Калининай нэрэмжэтэ колхоздо ажалай һүүлдэ хүдэлжэ, 30 тонно набшаһата тэжээл бэлдэжэ үгэхэ гэһэн үнэтэ үүсхэл гаргаба. Тиин аймагайнгаа бусад предприяти, эмхи зургаанай коллективүүдтэ хандаһан байна.

Мүнөө тус конторын 10 гаран хүн ажалайнгаа удаа үдэр бүхэндэ набшаһата тэжээл бэлэдхэнэ. Һүүлэй мэдээгээр хэлхеэ холбоонойхид 20 тонно набшаһата тэжээл бэлдээ. Нүхэд Гусев, Полуянов, Томилова, Бухаева, Маскаева, Лазарева, Шубина гэгшэд илангаяа һайнаар хүдэлнэ.

Хэлхеэ холбоонойхидой жэшээгээр бусад эмхи зургаануудай коллективүүд набшаһата тэжээл бэлдэжэ захалаа.

Набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэдэ ябажа байһан колхознигууд, аймагай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд өөһэд хоорондоо булта мүрысэнхэй. Тэрэнэй ашаар энэ хүдэлмэриин эхилһэн түрүүшын үдэрһөө захалаад яһала ехэ тэжээл бэлдэгдэжэ байна.

Е. Никитин.

Гараар үбһэ сабшажа эхилбэ

Кабанскын аймагай Твороговско сельсоведэй колхоз эдэ үдэрнүүдтэ үбһэндэ оробо. Ехэ Бильчэр гэжэ аралда дүшэ гаран хүн гараад мүнөө үбһэ сабшажа байна. Эгээн түрүүн уһанда абтажа боломоор доро газарай ногоон сабшагдана.

Мүн Хрущевой, Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ болон «Коммунизм» колхозууд үбһэндөө оронхой.

А. Капустин.

Кукуруза һайнаар ургана

Зэдын аймагай колхозууд энэ жэлдэ урдынхидаа орходоо һураггүй ехэ талмай дээрэ кукуруза тариһан байха юм. Һаяхан ороһон бороооной удаа кукуруза татагдаһандал адли үндын ургажа эхилбэ. Инзагата нютагтахи колхозой полинууд дээрэ кукуруза илангаяа һайнаар ургажа байна.

Цагаан-Усанай МТС-эй механизаторнуудтай хамта колхозой кукуруза таригшад ургасынгаа хойноһоо һайнаар харууһалга эмхидхэнэ.

Д. Цыремпилов.

Республикын МТС-үүдтэ хониной нооһо хайшалалгын ябаса тухай

1957 оной июлиин 1-нэй мэдээн

МТС-үүд	Хони хайшалха түсэбөө дүүргэһэниинь (процентээр)
Баргажанай	44,5
Хүнтэйн	[illegible]1,1
Бичурын	[illegible]5,6
Бага-Куналейн	[illegible]4,9
Охин-Булагай	[illegible]4,8
Цагаан-Усанай	[illegible]6,3
Үшөөтэйн	[illegible]6,9
Эгэтын	78,6
Нарһатын	79,1
Курбын	76,1
Шэнэ-Бэрээнэй	52,0
Кабанскын	43,8
Темлюйскэ	95,0
Ехэ-Кударын	63,1
Хамнигадайн	64,3
Погранична	81,6
Гашейн	67,3
Хонхолойн	76,8
Суулгын	81,8
Сэлэнгын	50,9
Сухын	52,7
Тарбагатайн	93,3
Жэрэмэй	86,8
Ехэ-Куналейн	69,9
Түнхэнэй	75,7
Хэрэнэй	118,2
Хориин	50,4
Хэжэнгын	46,7
Чесанын	43,5
Закаменай	73,6
Ториин	78,0
Бургалтайн	68,4
Иволгын	98,1
Саянтын	72,8
Итанцын	98,2

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Харюусалгагүй директор"

Иимэ гаршагтайгаар манай газетын июниин 22-ой номерто толилогдоһон бэшэг соо Мухаршэбэрэй аймпотребсоюзай «Заготконторын» дэргэдэ нооһоной шанар шалгаха лаборатори бэлэн бэшэ. Мүнөө болотор сонхонуудтань рама хэгдээгүй. Лабораторидо хэрэгсэлнүүд абтанагүй. Иимэ дутагдалнуудай олон байһан дээрэһээ тушаагдаһан нооһоной шанар шалгалга, процент гаргалга ехээр удааржа байһан тухай хэлэгдэһэн байгаа.

Бэшэг соо хэлэгдэһэн баримтанууд булта зүб,—гэжэ манай редакцида Мухаршэбэрэй аймпотребсоюзай «Заготконторын» директор нүхэр Зандраев мэдээсэбэ. Мүнөө бэшэг соо хэлэгдэһэн дутагдалнууд усадхагдажа байна.

Республикын колхозуудта силоснэ түхеэрэлгэнүүдые барилгын ябаса тухай

1957 оной июлиин 5-най мэдээн

(мянган тонноор)

Аймагууд	Бариха түсэбынь	Баригдаһаниинь	Баригдажа байһаниинь
Баргажанай	27,0	—	4,27
Б-Кударын	14,9	01,	0,2
Бичурын	2,9	—	1,45
Зэдын	13,7	—	6,15
Яруунын	3,5	0,08	0,95
Заиграйн	4,9	—	0,4
Закаменай	9,0	0,2	5,0
Иволгын	15,0	0,4	0,8
Кабанскын	14,0	0,33	0,13
Хэжэнгын	15,0	0,2	0,8
Кударын	—	0,6	3,6
Кяхтын	1,2	—	0,8
Мухаршэбэрэй	16,5	0,14	3,48
Прибайкальска	2,6	0,2	0,5
Сэлэнгын	18,5	—	1,525
Тарбагатайн	5,0	0,07	1,15
Ториин	11,3	0,1	0,7
Түнхэнэй	25,0	—	14,325
Хориин	—	—	0,15

Газетын мүнөөдэрэй номерто толилогдоһон июлиин 5-най мэдээнһээ харахада юрэнхыдөө республикын колхозуудта мүнөө жэлдэ силоснэ түхеэрэлгэнүүдые барилгын түсэб тон хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байна. Илангаяа Хэжэнгын, Баргажанай, Зэдын, Сэлэнгын, Ториин, Иволгын болон бусад аймагуудай колхозууд силоснэ түхеэрэлгэнүүдые бариха түсэбөө холо дүүргээгүй.

Энэ шухала хүдэлмэри яахадаа иитэрээ һаатааб гэхэдэ, дээрэ дурсагдагша аймагуудта силоснэ түхеэрэлгэнүүдые бариха хэрэгые тоодоггүй байна. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай колхозууд мүнөө жэлдэ 18,5 мянган тонныи багтаамжатай силоснэ түхеэрэлгэнүүдые тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэриин эхилтэр гол түлэб барижа дүүргэхээр хараалһан юм. Теэд тэрэнь мүнөө саарһан дээрэ үлэшоо. Мүнөө тус аймагта мянга табан зуу гаран тонныи багтаамжатай силоснэ барилга хэгдэжэ байбашье дүүрэээгүй, энэ хүдэлмэридэ оройдоо гуша гаран хүн, газар малталгын гурбан машина хүдэлмэрилнэ.

Мүн тиихэдэ Хэжэнгын аймагай колхозуудта силоснэ түхеэрэлгэнүүдэй барилга хэлэшэгүйгөөр унжагайруулагдана. Энэ зангаараа саашаа барилгаяа үргэлжэлүүлбэл силос дараха үе болотор энэ барилгаяа дууһахагүй байна. Эндэхи колхозууд 15 мянган тонныи багтаамжатай силоснэ барилга хэхэ байһан аад, мүнөө эндэ оройдоо 200 тонныи багтаамжатай силосэй нүхэ ханалагданхай, мянга шахуу тонныи багтаха нүхэн малтагданхай. Тус аймагта мэдээнэй ёһоор һаала олон хүн, машина техникэ энэ хүдэлмэридэ үнинһөө хойшо элсүүлэгдэһэн болобошье урагшаа ябаагүй байһаниинь гайхалтай. Илангаяа Хэжэнгын МТС-эй харьяата Хрущевой, Сталинай, Ворошиловай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта силоснэ түхеэрэлгэнүүдые барилга тон муугаар ябуулагдана. Тус аймагай колхозууд хамтадаа 28 мянган тонно силос дараха ёһотой юм. Хэрбээ хэжэнгынхид силоснэ түхеэрэлгэ бариха түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй һаа, адуу малдаа шэмэтэ силос дараха түсэбөө дүүргэхэгүй байна.

Мүн Баргажанай, Иволгын, Зэдын, Ториин болон бусад аймагуудта силоснэ барилгада тон үсөөн хүнүүд хабаадуулагдана. Колхозуудай силоснэ барилга хэхэдэнь МТС-үүд туһа багаар хүргэнэ. Жэшээлхэдэ, Заиграйн аймагта оройдоол 6 хүн, Ториин аймагта 15 хүн силоснэ барилгада ябана. Эдэ аймагуудай МТС-үүд колхозуудтаа машина техникээрээ газарайнь хүдэлмэрие хэжэ үгэһэн болобошье, энэ хэрэгтэ механизаторнуудаа олоор хабаадуулнагүй.

Силос дараха түлэг үе болотор хараалагдаһан барилгануудаа республикын колхозууд сүм дүүргэхэ ёһотой.

Уласхоорондын кооперациин үдэр

Мүнөөдэр худалдаа наймаанай организацинууд эд хэрэглэгшэдэй бүхэдэлхэйн кооперациин 35 жэлэй ойн һайндэрые тэмдэглэжэ байна. Манай советскэ худалдаа наймаанай организацинууд өөрынгөө дэргэдэ 33 миллионһоо үлүү гэшүүдтэй, хүсэ ехэтэй, олониитын организаци болоһон байна.

Манай Бурят-Монголой худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, үргэн хэрэглэлэй эд бараануудые ехээр худалдахын түлөө оролдолго гаргана. Республикымнай эд хэрэглэгшэдэй кооперации гэшүүд—пайщигуудаа олошоруулхын түлөө хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулна. Һүүлшын 4 һарын туршада эд хэрэглэгшэдэй кооперацида 4 мянганһаа дээшэ хүн гэшүүн боложо ороо. Мүнөө республика дотор худалдаа наймаанай 1100 предприяти хүдэлмэрилнэ. Гэбэшье, тэдэниие бүри олошоруулхын зорилгоор хэмжээн абтажа байна. Хүдэлмэришэдэй болон хүдөөгэй тосхонуудта шэнэ магазинууд, столовонууд олоор нээгдэнэ.

1956 ондо республика дотор эд бараа худалдаха түсэб нёдондо жэлэйхидэ оробол 51,3 миллион түхэригөөр дээшэлээ. Энэ жэлэй үнгэрэгшэ 5 һарын туршада эд бараа худалдаха түсэб 101,2 процент дүүргэгдэжэ, 1956 оной энэ үеынхидэ оробол 41,1 миллион түхэригтэ үлүү худалдагдаба.

Һүүлшын жэлнүүдтэ республикын колхозуудта барилгын материалнуудые ехээр худалдадаг болообди. Тэрэшэлэн колхозууд жэл бүри ашаанай болон хүнгэн машинануудые, мүн хүдөө ажахыда хэрэглэгдэхэ элдэб түхеэрэлгэнүүдые олоор абана. Һүүлшын жэл хахадай туршада манай республикын колхозууд ашаанай 449, хүнгэн 63 машина, 13 мянга шахуу тонно цемент, 4 миллионһоо үлүү шифернэ плиткэ, 200 мянган квадратна метрһээ үлүү сонхын шэл, 280 мянга шахуу метр электропровода ба бусад электротүхеэрэлгэнүүдые худалдажа абаһан байна. Гэбэшье, эдэ бүгэдэ материалнууд колхозуудай эрилтые гүйсэд ханганагүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Хүдөө нютагуудта һайн шанартай, культурна хэрэгсэлэй элдэб эд товар эльгээгдэдэг болоо. Жэшээнь, 1956 ондо 12 мянга гаран час, 600 мотоцикл, 6000 шахуу велосипед, 4500 радиоприёмник, 3500 оёдолой машина, мүн хүгжэмэй олон инструментнүүд худалдаа наймаанда гаргагдаа. Мүнөө жэл эд бараа худалдалга бүри дээшэлхэ юм.

Мүнөө республикын эд хэрэглэгшэдэй кооперациин сельпонууд, наймаанай түрүү дүй дүршэл хэрэглэн, холын бригада, фермэнүүдтэ наймаалагшагүй ларёгуудые бии болгоно, мүн гүүртэ, отарануудаар нүүдэл худалдаа наймаа эмхидхэнэ.

Малшад болон механизаторнуудые үргэн хэрэглэлэй эд товараар: дабһан, мылэ, сахар, тамхи гэхэ мэтын зүйлнүүдээр хангахын тулада шухала анхарал хандуулагдаха ёһотой.

Эд бараае саг дарыдань хүдөө нютагуудта гаргаха гээшэ ехэхэн удхашанартай бшуу. Гэбэшье, машинын дутамаг дээрэһээ эд бараан саг соогоо хүдөөгэй ажалшадта абаашагдадаггүй байна. 1957 ондо эд бараа хэрэглэгшэдэй кооперации 1956 онойхидо орбол, эд бараа 12,5 процентээр үлүү худалдаха түсэбтэй. Гэбэшье, Заиграйн, Закаменай, Яруунын, Баунтын, Хойто-Байгалай аймагуудта арад зоной эрилтэнүүд һайнаар хангагданагүй.

Худалдаа наймаанай хүдэлмэридэ мүнөө тон харюусалгатай үе ерэхээ байна. Юуб гэхэдэ, шэнэ ургасын хартаабха, овощь, һархяаг болон элдэб үлир жэмэсүүд бэлэдхэгдэхэ, тэдэниие һайнаар, гутаангүйгөөр абажа хадагалха гэхэ мэтэ тон шухала хүдэлмэри тэдэнэй урда табигданхай. Гэхэ зуура, шэнэ ургасые бэлэдхэлгэдэ зарим, жэшээнь, Прибайкальска, Мухаршэбэрэй, Иволгын ба бусад аймагууд муугаар бэлдэнэ, хартаабха болон жэмэс хадагалха газарые заһабарилнагүй. Бэлэдхэлэй хүдэлмэри ехээр унжагайруулагдажа байна.

Республика дотор комиссионно худалдаа наймаа үргэнөөр эмхидхэхэ арга боломжо дутуугаар хэрэглэгдэнэ. Жэшээнь, Улан-Удын Горкоопторг ба аймагуудай эд бараа хэрэглэгшэдэй эмхинүүд энэ талаар дутагдалнуудаа усадханагүй. Колхозой болон колхознигуудай үлүү гараһан хүдөө ажахын продуктнуудые: сагаан эдеэ, мяха, хартаабха, огородой эдеэ, һархяаг болон олон янзын жэмэс худалдан абажа, комиссионно наймаанда элбэгээр гаргаха шухала.

Зарим аймагуудта худалдаа наймаанай газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо асуудалда анхарал багаар хандуулагдана. Мүнөө жэл энэ хэрэгтэ 10 миллион түхэриг һомологдоходоо, тэрэнэй ехэнхинь столово, магазин, киоск болон складые барилгада гаргашалагдаха юм. Теэд Закаменай, Кударын, Хориин ба бусад аймагуудай эд бараа худалдадаг союзууд байра байдалаа һэргээн заһабарилхаяа оролдоногүй. Ажалшадые талха таряагаар хангаха, тэдэнэй ниитын хоол эмхидхэхэ хүдэлмэри эрид һайжаруулагдаха байһан аад, мүнөө олон дутагдал бии байна. Энэ бүгэдые усадхахын түлөө тэмсэлдэ пайщигууд олоор хабаадуулагданагүй, тэдэнэй дурадхал хараада абтанагүй.

Манай республика дотор худалдаа наймаанай хүдэлмэриие шалгаха комиссида 3000 гаран хүн хүдэлмэрилнэ. Энэ ехэ хүсые һайнаар хэрэглээ һаа, манай хүдэлмэри бүри һайжарха байгаа.

Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ниитэ-политическэ болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулха шухала. Мүн тэдэнэй мэргэжэл шадабари шэлүүлхэ гээшэ манай шухала зорилго мүн.

Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 40-дэхи жэлэй алдарта һайндэрые манай худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд ажалдаа шэнэ амжалта туйлан угтаха байһаниинь дамжаггүй.

Д. Шарапов, Бурмонкоопсоюзай түрүүлэгшын орлогшо.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленум тушаа гадаадын хэблэл иигэжэ бэшэнэ

Болгари

СОФИ, июлиин 4. (ТАСС). КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленум тухай информационно мэдээсэлгые, «партида харша Г. М. Маленковой, Л. М. Кагановичын, В. М. Молотовой бүлэг тухай» КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые мүнөөдэр Болгариин бүхы газетэнүүд хэблэн гаргаа. «Партиин ленинскэ нэгэдэл хадаа тэрээнэй илагдашагүй хүсэниинь мүн» гэһэн «Правдын» статья, Эбдэршэгүй бата нэгэдэл» гэһэн «Правдын» түрүү бэшэгые газетэнүүд толилоо.

Чехословаки

ПРАГА, июлиин 4. (ТАСС). Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленум тухай мэдээсэлые Чехословакиин Центральна газетэнүүд хэблэн гаргаа.

Румыни

БУХАРЕСТ, июлиин 4. (ТАСС). Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленум тухай информационно мэдээсэлые, «партида харша Г. М. Маленковой, Л. М. Кагановичын, В. М. Молотовой бүлэг тухай» КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые, тэрэшэлэн Москва городой партийна эдэбхитэдэй суглаан тухай тобшо тоосоое Бухарестын бүхы газетэнүүд мүнөөдэр толилоо.

ГДР

БЕРЛИН, июлиин 4. (ТАСС). «Партида харша Г. М. Маленковой, Л. М. Кагановичын, В. М. Молотовой бүлэг тухай» КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые ГДР-эй газетэнүүд мүнөөдэр нэгэдэхи хуудаһануудта толилоо. Пленум тухай, тэрэшэлэн КПСС-эй ЦК-гэй президиумые шэнээр һунгаһан тухай мэдээсэлые «Нейес Дейчланд» газетэ хэблэн гаргаа.

Пленумэй шиидхэбэриин гараһанай ашаар партиин хүтэлбэринь улам һайжарха гэжэ «Националь-Цейтунг» газетэ бэшэнэ. Москва городой партийна эдэбхитэдэй суглаанай мэдээсэлые газетэ хэблэн гаргаа. Тэрэшэлэн Советскэ Союзай бусадшье томо томо городуудта болоһон партийна эдэбхитэдэй суглаанууд тухай мэдээсэгдээ.

Венгри

БУДАПЕШТ, июлиин 4. (ТАСС). Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленум тухай мэдээсэлые, «партида харша Г. М. Маленковой, Л. М. Кагановичын, В. М. Молотовой бүлэг тухай» тогтоолые Венгриин газетэнүүд мүнөөдэр хэблэн гаргаа. КПСС-эй XX съездын заяһан замаар» гэһэн гаршагтай түрүү бэшэг соогоо «Непсабадшаг» газетэ иигэжэ бэшэнэ:

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет угаа ехэ удхашанартай тогтоол гаргаа. Багашье һаа, партида харша аюултай бүлэгэй элирүүлэгдэһэн тухай тогтоол соонь хэлэгдэнэ. КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүд дотор хэлэгдэһэн партиин генеральна хараа шугамые энэ бүлэг хазагайруулха һэдэлгэтэй байгаа. Партиин генеральна хараа шугамые хамгаалха гээшэ КПСС-тэ, Советскэ Союзай арадуудта ашатай туһатай байхаһаа гадна, уласхоорондын коммунистическэ хүдэлөөндэ, эб найрамдалай түлөө тэмсэдэг дэлхэйн бүхы арадуудташье ашатай туһатай юм. Венгриин хүдэлмэришэнэй социалистическэ партиин Центральна Комитет КПСС-эй Центральна Комитедэй тогтоолтой танилсаад, нэгэн дуугаар баталан абаһан шиидхэбэри соогоо КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые бүрин һайшаагаа. Һюур харангүйгөөр партиин нэгэдэлые, XX съездын генеральна хараа шугамые эрид шиидэнгеэр хамгаалһанайнь түлөө ВСРП-гэй Центральна Комитет КПСС-эй Центральна Комитедые амаршална.

Польша

ВАРШАВА, июлиин 4. (ТАСС). Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленум тухай информационно мэдээсэлые, «партида харша Г. М. Маленковой, Л. М. Кагановичын, В. М. Молотовой бүлэг тухай» Пленумэй тогтоолые Польшын Центральна бүхы газетэнүүд мүнөөдэр хэблэн гаргаа. «Правдын» июлиин 3-най номерто толилогдоһон «Эбдэршэгүй бата нэгэдэл» гэһэн түрүү бэшэгэй удхые «Трибуна Люду», «Жице Варшавы», мүн бусад газетэнүүд толилһон байна. «Трибуна Люду» гэжэ газетэ Москвада байһан корреспондентынгээ мэдээсэлые иимэ гаршагтайгаар толилоо: «Москва городой партийна эдэбхитэд КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые дэмжэнэ». Статьягай автор столицын партийна эдэбхитэдэй суглаан тухай бэшэхэ зуураа, КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар һайшаагаа гэжэ мэдээсэнэ.

«Зүб хараа шугамай, партиин нэгэдэлэй түлөө» гэһэн гаршагтай түрүү бэшэгые «Трибуна Люду» газетэ толилоо. Энэ түрүү бэшэгынь КПСС-эй ЦК-гэй Пленумдэ зорюулагданхай.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоол уласхоорондын удхашанартай юм гэжэ «Трибуна Люду» газетэ түрүү бэшэгэйнгээ түгэсхэлдэ заагаа.

Югослави

БЕЛГРАД, июлиин 4. (ТАСС). Танюг агентство иигэжэ мэдээсэнэ:

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленумэй шиидхэбэринүүд Советскэ Союзда тэрэшэлэн дэлхэйн социализмын зүб замаар хүгжэжэ байһые харуулаа гэжэ Югославиин олониитэ тоолоно.

Дани

КОПЕНГАГЕН, июлиин 4. (ТАСС). КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй тогтоол тухай, «партида харша Г. М. Маленковой, Л. М. Кагановичын, В. М. Молотовой бүлэг тухай» мэдээсэлые Копенгагенда үглөөгүүр гарадаг бүхы газетэнүүд нэгэдэхи хуудаһануудтаа толилоо. КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй тогтоол тухайда газетэнүүдтэ тодорхойгоор бэшэгдэнэ.

Япон

ТОКИО, июлиин 4. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоол тушаа мэдээсэлые Япониин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй Президиум мүнөөдэр толилоо.

Индонезиин залуушуулай делегаци Москва фестивальда мордобо

ПЕКИН, июлиин 3. (ТАСС). 126 хүнһөө бүридэһэн Индонезиин залуушуулай делегациин нэгэдэхи бүлэгынь залуушуул болон студентнүүдэй VI фестивальда хабаадахаар Джакартаһаа Москва мүнөөдэр мордоо гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэнэ. 30 хүнһөө бүридэһэн делегациин хоёрдохи бүлэгынь хоёр неделиһээ мордохо юм.

США Ливи хоёр сэрэгэй хэлсээ батална

ТРИПОЛИ, июлиин 4. (ТАСС). Ливиин армида буу зэбсэг, һомо хэрэгсэл Америкын Холбоото Штадуудай үгэхэ тухай хэлсээндэ Ливиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Аль Бури, Америкэһээ Ливидэ байгаа посол Тэчпин гэгшэд гар табяа гэжэ хэблэл мэдээсэнэ.

Окинава аралай арад зон американецуудай эзэмдэлгые буруушаана

ПЕКИН, июлиин 3. (ТАСС). Америкын сэрэгүүдые Окинава арал дээрэ удаан болзороор байлгахые Япониин премьер-министр Киси гэгшын зүбшөөһэнэйнь түлөө Окинава аралай түлөөлэгшэд Япониин гадаадын хэрэгүүдэй министерстводэ мэдүүлгэ барая гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэнэ. Окинава тухай асуудалые һайнаар шиидхэхэ хэрэгтэ шадалаараа оролдохоб гэһэн найдуулгаяа Киси бэелүүлээгүй гэжэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ.

Иорданида хүнүүд арестовалагдана

ЛОНДОН, июлиин 4. (ТАСС). Аманһаа рейтер агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, сэрэгэй генерал-губернаторай приказаар Наблус шадар 14 хүн арестовалагдаа. Тэдэнэрэй тоодо парламентын 14 гэшүүд бии. Һаяхан Иорданида болоһон демонстрацинууд болон үймөөнүүдтэ хабаадалсаһанайнь түлөө тэдэнэрые арестовалаа. Мүрдэлгын һүүлээр эдэнэр сэрэгэй трибуналай сүүдтэ дамжуулан үгтэхэ юм.

Эртын помидор

Заиграйн аймагай «Улаан-Эрхирэг» колхозой теплицэ соо.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: теплицын хүдэлмэришэн Н. И. Кулакова эртын помидор түүжэ байна.
А. Мантаевай фото.

Заһабариин һүүлээр

Октябриин революциин 40 жэлэй ойн алдарта һайндэрые ажалай ехэхэн бэлэгтэйгээр угтахын тула оронойнмай ажалшад хаа хаанагүй эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна. Ажалшад үйлэдбэриингөө темпые саг үргэлжэ дээшэлүүлэн, үдэр бүри шэнэ шэнэ амжалта туйлана.

Мүн Улан-Удын шэлэй заводой коллектив ажалдаа шэнэ амжалта туйлана. Үнгэрһэн 5 һарын туршада валовой продукци гаргалгаар түсэбөө завод 115,1 процент дүүргээд, түсэбһөө гадуур 110 вагон шэл Эхэ орондоо үгөө. Энэ үе соо сонхын шэл үйлэдбэрилгын өөрын үнэ горьтойгоор химдаруулагдажа, 399 мянган түхэригэй алмалта хэгдээ. Мүн энэ үедэ ажалай бүтээсэ эли бодоор дээшэлбэ. Заводой коллектив барилгын материалнуудые үйлэдбэрилдэг промышленностиин түрүү предприятинуудай тоодо оронхой. Тиигэжэ энэ заводойхид түрүүшын кварталай хүдэлмэриингөө дүнгөөр министерствынгээ, мүн профсоюзайнгаа ЦК-гэй Бүхэсоюзна 2-дохи шанда хүртэһэн байна. Мүн жэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилээд, мүнөө хүрэтэр КПСС-эй горкомой, райкомой, городской соведэй дамжуулгын Улаан тугуудые абажа ябана.

Май һарын хахадһаа тус завод урид хараалагдаһан түсэбэй ёһоор капитальна заһабарилгада ороо һэн. Мүнөө заводой бүхы түхеэрэлгэнүүд заһабарилагдаад, ашаглагдажа эхилээ. Энэ үедэ шэл татадаг 9 машинынь 6-ниинь хүдэлжэ захалба.

Заводой шэл шанадаг пеэшэнэй заһабарилга дээрэ нүхэд Сальников, Пышный, Саломахин гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг шулуушадай бригада, мүн тэдээндэ туһалагшад Петушкова, Воронова, шэл багсалдаг нүхэр Бажинагай бригада ехэ һайнаар хүдэлжэ гараба.

Капитальна заһабарилгын һүүлээр заводой коллектив урда урдынхидаа орходоо бүри ехэ шэл гаргаха аргатай болоо. Мүнөө заводой коллектив Октябриин революциин һайндэр хүрэтэр ехэхэн хэмжээнэй шэл үйлэдбэрилжэ, һайндэрые ажалай бэлэгээр угтахын тула тэмсэнэ.

В. Попов.

Барилга хэгдэнэ

Хориин аймагай «Победа» колхоз хадануудай хоорондо, үзэсхэлэн һайхан газарта һууриҗанхай юм. Энэ колхозой тосхон үдэрһөө үдэртэ болбосон түхэлтэй боложо байна. Колхозой ниитын барилгада энэ жэл 65 мянган түхэриг һомологдонхой.

Мүнөө үедэ колхоздо шэнэ гэрнүүд баригдажа, хуушануудынь заһабарилагдажа байна. Барилгые һайн шанартайгаар, богони болзор соо хэхын тула 20 хүнһөө бүридэһэн барилгын 4 бригада эмхидхэгдээ һэн. 500 толгой хонидой, 100 үнеэдэй багтаха типовой байрануудай барилга эхилэнхэй. Бетон шалатай тараанай ток, тараанай склд, 6 автомашинын багтаха гараж, 30 үхибүүдэй байха яслиин гэр, малшадай байха 2 квартиратай нэгэ гэр баригдажа дүүргэгдээд, ашаглалгада үгтэбэ.

Гадна колхозой клуб баригдаха байна. Колхознигуудай өөһэдтөө гэр бариха хэрэгтэнь колхоз туһална. Мүнөө байрын 5 гэр баригдаа, мүн колхоздо хүдэлжэ байһан хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ хэдэн гэрнүүд баригдажа байна.

Барилгын бригадын гэшүүд нүхэд И. Мартынов, Е. Кожевников, Н. Мартынов болон бусад эршэтэй һайнаар хүдэлмэрилжэ, үдэрэйнгөө даабариие 110—120 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Ц. Цыдыпов.

Һурагшадай экскурси

Турунтаевска дунда һургуулиин һурагшад хизаар ороноо шэнжэлэн үзэхээ экскурсида гараба. Залуушуулай аяншалгые тус һургуулиин директор Сергей Семенович Дмитриев хүтэлбэрилбэ. Тэдэнэр Байгал далай шадархи һонирхолтой олон газарнуудаар ябаха, Горячинска загаһанай заводтой, Байгалай дэргэдэхи модобэлэдхэлгын ба бусад ажахынуудай хүдэлмэритэй танилсаха юм.

Аяншалагшад харгы замдаа тосхонуудаар зогсожо, багахан концерт харуулха, уласхоорондын байдалаар хөөрэлдөө үнгэргэхэ байна.

Г. Ильин.

Тосхоноо болбосон түхэлтэй болгоно

Тохой тосхондо ажаһуудаг Сэлэнгын МТС-эй хүдэлмэрилэгшэ[д] ба албахаагшад хамтынгаа су[г]лаан дээрэ тосхоноо болбосон тү[]хэлтэй болгохо гэжэ хэлсэһэн юм. Тэрэ гэһээр гурба һара шахуу бо[]лоо. Энэ богонихон хугасаа со[о] тэндэ ехэхэн хүдэлмэри хэ[]. Тосхоной гэр бүхэнэй дэргэдэ наб[] шаһата, үрэ жэмэстэ модод тари[] дажа, хашаалагдаа. Мүн клуба[й] гэрэй хажууда 200 гара[] һөөг модон таригдаа. Тиин айл бү[] хэн гэрэйнгээ дэргэдэ таригдаһа[н] ургамалнуудые һайнаар харуу[] һалжа ургуулна.

Тэндэ барилгын хүдэлмэри үргэ[] нөөр хэгдэнэ. Шэнэ шэнэ гэрнүү[] һубарилдан бодожо, үргэн үйлсэ[] нүүд бии боложо байна. Һаяа[] хамтын байрын, конторын 2 дабха[] байшан ашаглалгада оруулагда[] хань.

Иигэжэ манай тосхон гоё һайха[] боложо байнхай.

З. Рыбалов.

Комсомолой путёвкоор

Ториин аймагай Улекчинэй дун[]да һургуулиин арбадахи класса[й] һурагшад болбосоролой аттеста[т] абаһанайнгаа һүүлдэ эдир наһа[] найнгаа эршэ хүсые бодото ажа[] дээрэ харуулхаар шиидээд, ре[с]публикынгаа һурагшадта хандалга[] гаргаһан юм.

Һаяхан тус һургуулиие дүүргэ[]шэд ВЛКСМ-эй айкомой путёвкоо[р] колхозой үйлэдбэридэ гарабад.

Һурагшад Володя Жапов, Над[я] Доржиева, Олзо Тучинов, ахадүү[] нэр Сабсаевтан болон бусад болбо[]соролой аттестат абаһанайнгаа һүү[]лээр түрэл нютагайнгаа колхозд[о] ерээд, һү, мяха, тоһоной хүн бүхэн[]дэ хүртэсын талаар ойрын сагт[а] Америкын Холбоото Штадууды[] хүсэхэ тушаа парти, правительст[]вын табиһан гүрэн түрын удхаша[]нартай зорилгые бэелүүлхэ хүндэ[]тэй хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаа[]далсажа эхилбэ.

Эдэнэр колхознигуудай дунд[а] культурно-гэгээрэлэй, спортивна[] хүдэлмэри ябуулха, мүн ураһай[]ханай самодеятельность эмхидхэх[э] юм. Залуу комсомолшуудай үнэ[н] шударгуу, жэшээтэ хүдэлмэреэрэ[] ажалай амжалта туйлахань лабтай.

М. Цаганов.

ХРОНИКО

СССР-эй Верховно Соведэй Пре[]зидиум нүхэр Г. М. Маленковы[е] СССР-эй Министрнүүдэй Соведэ[й] Түрүүлэгшын орлогшын, СССР-эй Электростанцинуудай министры[н] тушаалнуудһаа, нүхэр Л. М. Кага[]новичые СССР-эй Министрнүүдэ[й] Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи ор[]логшын тушаалһаа, нүхэр В. М. Мо[]лотовые СССР-эй Министрнүүдэ[й] Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи ор[]логшын, СССР-эй Гүрэнэй хинал[]тын министрын тушаалнуудһаа су[]лөөлбэ.

* * *

СССР-эй Верховно Соведэй Пре[]зидиум нүхэр Павлечко Алексе[й] Сергеевичые СССР-эй Электростан[]цинуудай министрээр томилоо.

Бүхэ барилдаан, һур харбаан тухай

Бүхэ барилдаан, һур харбаан гээшэ бурят зоной эртэ урда сагһаа хойшо ехээр һонирходог арадай спортнууд мүн. Һаяшаг үнгэрһэн республикын залуушуулай фестиваль дээрэ, мүн Бурят-Монголой АССР-эй, Читын ба Эрхүүгэй областьнуудай командануудай хоорондо бүхэ барилдалга болон һур харбалгаар мүрысөөн болоо. Энээн тушаа өөрынгөө хэдэн ажаглалта хэхэ хүсэлэнтэйб.

Энэ мүрысөөндэ урда урданайхиһаа олон бүхэшүүл, һур харбаашад хабаадаа гэжэ түбхын түрүүндэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, наһатай болоһон 56 бүхэшүүл, 35 залуу бүхэшүүл республика соогоо түрүү һуури эзэлхын түлөө эрид шангаар тэмсэһэн байна. Хоёр үдэр соо болоһон барилдаанда хүнгэн бэетэй залуушуулай дундаһаа Кяхтын аймагай түлөөлэгшэ Жамбалтаров, хүндэ бэетэй залуушуулай дундаһаа Иволгын аймагай түлөөлэгшэ Цыденов илажа гараа. Хүнгэн бэетэй эрэшүүлэй дундаһаа Түнхэнэй аймагай түлөөлэгшэ Рабжаев, хүндэ бэетэй эрэшүүлэй дундаһаа Иволгын аймагай түлөөлэгшэ Галсанов республикын чемпионууд болоо һэн. Бүхэшүүл Рабжаев Галсанов хоёрой һайн мэргэжэлые онсо тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Гэбэшье, Бурят-Монголой АССР-эй барилдаашад Эрхүүгэй областиин Усть-Ордын Бурят-Монголой национальна округой барилдаашадта хүсэнэйнгөөшье, мэргэжэлэйнгээшье талаар ехээр булигдаха байба. Дүрбэн түрүү һууриһаа гурбыень Усть-Ордын округойхид эзэлһэн байна.

Бурят арадай бүхэ барилдаанай ёһо гуримтай танилсаад байхада, һонирхолтой энэ спорт тушаа иимэ бодол түрэнэ. Бүхэ барилдаан арад зоной дунда бүри ехээр дэлгэрхэ арга боломжотой. Илангаяа барилдаашадай мэргэжэл шадабари һураггүй ехээр нарижаха ушартай. Теэд энэ спортын саашадаа хүгжэлгэдэ барилдаха зарим ёһо гуримынь һаалта хэжэ байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Нэн түрүүн барилдаашадай бэеын хүндэ, хүнгэнэй шэгнүүр тушаа хэлэхэ болоо һаа, иимэ байна:

Урдандаа барилдаашадай бэеын шэгнүүр хараада оройдоо абтадаггүй байгаа. Жэшээнь, хүнгэн бэетэй бүхэ хүндэ бэетэй бүхэтэй барилдадаг һэн. Мүнөө бүхэшүүл шэгнүүрэйнгээ хэмжээгээр хүндэ, хүнгэнөөрөө хоёр зэргэ болоһон байна. Гэбэшье, барилдаашадые миил хоёр зэргэдэ хубааха гээшэ бидэнэрые ханаанагүй. Хараад үзээл даа. 50 килограмм шэгнүүртэй залуу барилдааша аяар 70 килограмм шэгнүүртэй хүнтэй барилдаха болоно. Юундэб гэхэдэ, эдэ хоёр барилдаашад нэгэ зэргэдэ оролсоно ха юм! Теэд эдэ хоёрой хүндэ шэгнүүртэйнь нүгөөдэеэ яһаараа, бэеэрээ даража унахань лабтай бшуу. Тиимэһээ залуу, ургажа ябаһан барилдаашадта иимэ ябадал муу нүлөө үзүүлнэ.

Барилдаанай иимэ дутагдалыень зайсуулхын тула барилдаашадые шэгнүүрээрнь дүрбэн зэргэдэ (категоридо) оруулха шухала гэжэ һананаб. Барилдаашадые бага, хүнгэн, дунда ба хүндэ бэетэн болгожо хубаагаа һаа таарамжатай байгаа. Тиигэбэл, тэдэнэр хабаа бэетэй зоноор барилдажа, тэдэнэй арга мэргэжэлынь дээшэлхэ ёһотой.

Бурят барилдаанай үшөө нэгэ дутагдалынь юуб гэхэдэ, барилдаашадай барилдажа байгаад, хэн нэгэнэйнь гарайнгаа үзүүрээр гү, али үбдэгөөрөө газар дайрахадань, үгышье һаа үлэ мэдэг шорой шудархадань тэрэ хүн хаягдаһанда тоологдоно. Энэ ехэ таарамжагүй зүйл гээшэ. Юуб гэхэдэ, хоёр хүн барилдахадаа нэгэниинь нүгөөдэеэ хаяха гэжэ барилдана ха юм. Гадна, хаяхадаа гансал бар хүсэ бэшэ, мүн элдэб арга мэхэ, оно оншо хэрэглэхые оролдоно. Тиимэ болохолоороо барилдаашан гараараа газар һабардаад гү, али үбдэгэлдөөд унаһанда тоологдоходоо барилдаха бүхы арга боломжоёо гүйсэд хэрэглэжэ шадангүй һалашана. Барилдаашан огто ойлгомторгүйгөөршье газар һабардажа, үбдэгэлдэжэ болохо байна ха юм.

Барилдаанай дээрэ дурсагдаһан дутуу дундануудые зайсуулха саг ерээ.

Һаяшаг Улан-Удэдэ болоһон мүрысөөндэ барилдаашад утаһан бүһэгүйгөөр барилдаһан байна. Гэбэшье, эртэ сагһаа хойшо бурят бүхэшүүлэй бүһэтэйгөөр барилдадаг байгаа хадань, саашадаашье бүһэтэйгөөр барилдаха хэрэгтэй гэжэ һанагдана. Бүһэтэйгөөр барилдахада үнэхөөрөөшье таатай бэшэ гү?

Урдандаа бүхэшүүл барилдахынгаа урда тээ бүргэдэй элихые һажаалгаһан хатар (самналга) хэдэг, мүн барилдаандаа илаһан бүхэ дахин иимэ хатар хэдэг байгаа гэжэ наһажаал болоһон хүнүүд хэлсэдэг байна. Мүнөөнэй бүхэшүүл иимэ хатар хэдэггүй гээшэ ааб даа. Теэд энээниие дахин һэргээбэл зохистой, барилдаан бүри һонирхолтой болохо байгаа бэшэ гү?

Һур харбаан тухай хэлэхэ болоо һаа, иимэ байна. Энэ спортдо Бурят-Монголой ажалшад ехэ дуратай юм. Республика соохи мүрысөөндэ һур харбалгаар 1-дэхи һуури Жалцанов, 2-дохи һуури Айсуев, 3-дахи һуури Сапсаев эзэлбэ. Тэдэнэр бултадаа Зооветинститудай студентнэр юм, тренерынь нүхэр Д. Л. Линхобоев.

Бурят-Монголой АССР-эй, Читын, Эрхүүгэй областьнуудай мүрысөөндэ Агын округойхид һайн дүн туйлаһан байна. Үнинэй һур харбадаг Д. Намсараев түрүү һуури эзэлжэ, һайн мэргэжэл шадабаритай байһанаа харуулаа һэн. Энэ мүрысөөндэ бурят-монголойхид муу бэлэдхэлтэй байшоо. Теэд энэ спортоор бэлэдхэлэй ямаршье хүдэлмэри ябуулагданагүй шахуу ха юм.

Бурят-Монголдо хэрэглэгдэдэг номон хадаа ехэ хуушарһан түхэлтэй. Ехэнхидээ харбахада хүшэр хүндэ, урданай эбэр номонууд бии. Гэхэ зуура, һур харбалган гээшэ олон оронуудта дэлгэрэнхэй спорт мүн. Теэд, бурят номон бусад оронуудта, илангаяа Европодо хэрэглэгдэдэг номонуудһаа ондоошог, шанараараа муу шэнги байна. Жэшээнь, Чехословакиин һур харбаашалай номон һайса нарижуулагдаһан, харбахада аятай зохид юм. Тэндэ түмэрөөр хэһэн номонһоо түмэр годлинуудаар ехэ мэргээр харбадаг байна.

Бурят-монголойхид тус спортоо саашадань хүгжөөхэ, тиихын тула номо, годлинуудаа, харбадаг мэргэжэлээ нарижуулха хэрэгтэй. Эндэхид мүнөө дүшэн номоной газарта харбадаг заншалтай. Теэд номон гээшэмнай ута, богони байжа болохо, тиимэһээ хэды метрын за[й] соо харбахаб гэжэ юрэнхыдэнь ту[]хайлха бэрхэтэй. Энээниие заһахы[н] тулада уласхоорондын дүримтэ[й] тааралдуулжа харбадаг болохо хэ[]рэгтэй. Энэ дүримэй ёһоор эдир за[]луушуул 50 метрын газарта, наһа[]тай эрэшүүл 70 метрын газарта хар[]бадаг юм.

Бурят-Монголой спортсменүү[д] физкультура ба спортын бүхы һа[]барингуудые хүгжөөхэтэеэ хамта бу[]рят арадай һонирхолтой спорт бо[]лохо бүхэ барилдаанда, һур хар[]баанда онсо анхарал табижа, тэдэ[]ниие улад зоной дунда улам үргэ[]нөөр дэлгэрүүлхэ бэзэ гэжэ найдаг[]дана.

Л. КРАСАВИН.
СССР-эй спортын мастер.

РЕДАКЦИҺАА. Нүхэр Красави[н] дээрэ толилогдоһон статья соого[о] бурят арадай спорт—бүхэ барил[]даан, һур харбаан тушаа һонирхол[]той ажаглалта хэжэ, тус спорты[е] һайжаруулан нарижуулха талаа[р] анхаралда абамаар зарим зүйлнүү[]дые дурадхана. Тус статья уншаа[д] байхадаа, өөһэдынгөө һанамжа ту[]хай манай газетэдэ бэшэхыень ба[]рилдаашадые, һур харбаашадые[] физкультура ба спортын хүдэлмэ[]рилэгшэдые, бүхы олониитые уряа[л]набди.

Редакторай орлогшо
О. ГОМБОЕВА.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря— 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00468. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. 3843.